

Déliháb

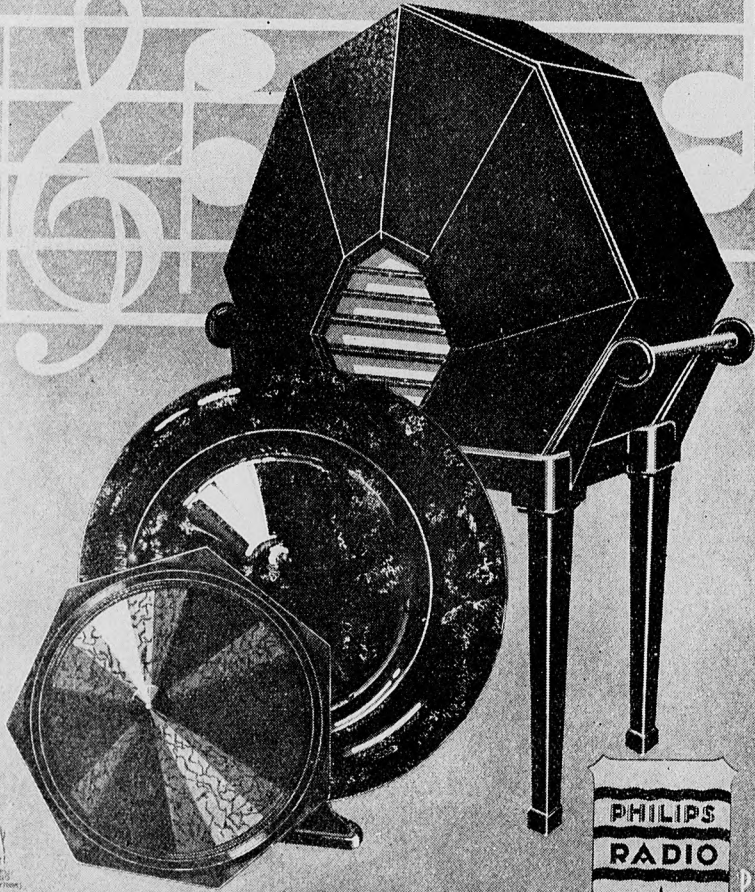
30
FILLÉR

Bayor Gizi

ÁLDOR. FOTO

BUDAPEST - 1920. NOVEMBER 16. III. ÉVE - 46. SZÁM MEGJELNIK MINDEN SZOMBAT

PHILIPS

PHILIPS
HANGSZÓRÓK
KÖZPONTJA
BUDAPEST

HANGSZÓRÓK

Déliab

30
fillér

A. M. N. MUSEUM
NYILAP OSZTÁLYA

Megjelenik minden szombaton

Előfizetési ár: negyedévre 3 P 50 fill., félévre 7.— pengő. Egyes szám ára — pályaudvarokon is — 30 fillér, Ausztriában 60 Groschen, Csehszlovákiában 3.— korona. Jugoszláviában 6 dinár, Romániában 20 lei. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII, Dohány ucca 12. Telefon: J. 423—39, J. 423—50.

(Byssz Róbert rajza)

Muzsika

Végy egy gyámoltalan férjet, egy hisztérikát — amolyan női moral insanityt, — egy határozatlan jellemű férfit, egy kis *Chopin* és *Bach*-muzsikát, jó adag émelygős limonádét, néhány hasáb tudósítást a nagyrévi mérgezésekről. Ezt keverd össze, használat előtt rázd fel — használat után ugyanis a közönséget kell felrázni az unalomból — és kész a „Muzsika”, színmű

három felvonásban, írta *Henri Bernstein*. Bernstein új drámája felére lerövidítve talán sikerre és nagyobb érdeklődésre számíthatna, mint így. Ebben a formájában azonban dramatizált regényként hat. Mindentől eltekintve, tele van álszentalizmussal, amilyent csak a mult század nyolcvanas éveinek íróitól hallhatunk.

Törzs Jenő és Ladomirszky Margit
(Vigszínház — Muzsika (Áldor felv.))

Ennek igazolásául álljon itt a „Muzsika” meséje. Pierre Belcroix zongoraművész boldog és nyugodt családi életet él párizsi villájában feleségével, Romainevel, mindaddig, amíg egy este vacsorára nem hívja magához régi barátját, Marcel Blancot, a világhírű hegedűművészt. Pierre felesége, amikor magára marad Blancsal, arra kéri a hegedűművészt, hogy másnap délután négy órakor játsszon elő neki valamit a lakásán. Blanc beleegyezik a nő kérésébe és amikor Pierre visszatér, most már ő hívja meg a férjet is. A legnagyobb meglepetésére Romaine másirányú elfoglaltsága miatt lemondja az előbb általa kiereszkolt zenedélután, de amikor pillanatnyilag megint egyedül maradnak, a fülébe súgja Blancnak, hogy mégis elmegy, de a férje nélkül.

Másnap Romaine valóban elmegy

Blanchoz, akinek hegedűjátékát zongorán kíséri. A muzsika alatt Blanc elfeledkezik mindenről, de annak befejeztével szemére hányja Romaine-nek, hogy ő nemcsak a zene miatt jött fel hozzá. Az asszony erre bevallja, hogy ő „mindenki babája”, mert Pierre nem elégíti ki őt. Blanc kiutasítja Romainet, aki a búcsúzás pillanatában odalép a zongorához és néhány taktust játszik le Chopin egyik művéből. Blanc is felkapja a hegedűt és a muzsika hatása alatt megint elfelejt mindent, magához vonja a nőt és...

Következik a harmadik kép, amelyben megtudjuk, hogy Romaine Blanc kedvese lett. Már négy hónapja tart a viszony Pierre tudta nélkül, amikor Blancnak délamerikai turnéra kell indulni. A hegedűművész irtózik már ettől a titkos szerelemtől és feleségül akarja venni Romainet, akitől azt követeli, hogy mire visszatér Dél-Amerikából, teljesen függetlenítse magát Pierretől.

Közeledik Blanc visszatérése és Pierre halála. Romaine ugyanis lassan ölé méreggel akarja elpusztítani férjét. Pierre egy délután nagyon rosszul lesz, pontosan akkor, amikor Blanc turnéjáról visszatér. Kriszta (Ladomérszky

Margit) egy kis rokonlány, szerelmes Pierrebe, orvosért rohan, aki csakhamar tisztában van azzal, hogy itt mérgezéssel van dolga. Azokat a cseppeket kéri, amelyeket Pierre szed és Romaine azzal, hogy megkeresi, kiesziet a szobából. Hiába várják vissza azonban, Romaine elment Blanchoz, akit arra kér, hogy ne engedje őt többé vissza. Blanc azonban ragaszkodik ahhoz, hogy amíg Pierre ilyen súlyos beteg, ne hagyja el. Az asszony hosszú csatangolás után vissza is megy Pierre betegágyához, de rövid idő múlva újból eltávozik és beleveti magát a Szajnába. Búcsúlevelében arra kéri Pierret, hogy vegye el Krisztát és bocsásson meg neki.

Pierre valóban elveszi Krisztát, gyermekük is születik, de továbbra is halálos szerelemmel gondol Romainere. Kriszta és környezete eltitkolja előtte Romaine szerelmi életét és a mérgezési esetet. A férfi azonban még mindig azon tépelődik, miért lett öngyilkos Romaine? Egy este felmegy Blanchoz, mert az a gyanuja támadt, hogy Romaine azért lett öngyilkos, mert barátja visszautasította szerelmét. Marcel tagad és Pierre lassanként megnyugszik. Ez után a találkozás után meg van a remény arra, hogy Pierre

Törzs Jenő, Vértess Lajos és Gombaszögi Frida (Vígyszínház — Muzsika. Áldor felv.)

lassanként teljesen elfelejti első feleségét. Leül a zongorához — lélekben megnyugodva — és Blanc hegedűkísérete mellett azt a dalt játssza el, amely feleségének kedvence volt.

A legnagyobb elragadtatás hangján kell írunk *Törzs Jenőről*. Az ő csodálatos színészi produkciójáért érdemes végignézni Bernstein drámáját. *Gombaszögi Frida* nem egyéniségéhez illő szerepében kissé színtelen volt. A darab harmadik és egyben leghálásabb főszerepét *Vértess Lajos* teljesen elhibázottan fogta fel és amilyen hamis pátoszú darab, ugyanolyan hamis pátosszal szavalta el szerepét. Nagyon jó volt kis szerepében *Góth Sándor*. Megemlítést érdemel még a szépen beszélő *Szegő Endre*, *Maklárty Zoltán*, *Gárdonyi Lajos* és *Ladomérszky Margit* passzív szerepében.

Hegedüs Tibor rendezése sem elégitett ki bennünket. A tizenkét képnek filmszerűen kellett volna folytatódni és ehe-

Törzs Jenő
Vígyszínház — Muzsika (Áldor felv.)

közö hatást érte el, mert mindenki ezeket figyelte, hogy mikor fognak megmozdulni. Egyébként komikus volt, hogy a „vendégek” feltartott kezeikkel több mint tíz percig mereven egy helyzetben ültek. A közepes díszleteket *Vörös Pál* tervezte.

A darabot *Kosztolányi Dezső* fordította meglepetésszerűen nem azzal a biztos kézzel, amelyet egyébként megszoktunk tőle.

—1.—

Gárdonyi Lajos és Maklárty Zoltán (Vígyszínház — Muzsika. Áldor felv.)

Gombaszögi Frida és Vértess Lajos
Vigszínház — Muzsika (Áldor felv.)

Herczeg Ferenc * A FIATALOKRÓL *

Az őszi Hűvösvölgy sárguló lombjai között, ebben a fenségesen nyugodt és csodás környezetben él *Herczeg Ferenc*.

Nem vágyódik ki ebből a puha szép fészekből. Innen intézi a *Budapesti Hírlap* nemrég elvállalt szellemi irányítását és itt írja két színdarabját a Nemzeti és a Vig Színház számára.

Először a darabok iránt érdeklőnünk.

Herczeg Ferenc nevetve válaszol:

— Hát bizony nem mondhatnám, hogy a Víg-színház darabjával valami messze tartok. *Egyes lapok már a címet is megtrták, pedig*

**én mindig cím nélkül nyujtom
be a darabot.**

Jób Dániel már nagyon várja. Azt hiszem *Csathó Kálmán* után kerül sorra, de lehet, hogy *Zilahy* is megelőz — amint hallom.

Én nem állok elébe a fiataloknak.

A darab a mult század nyolcvanas éveiben játszódik. Két karakterszerp van benne. *Egy uzsorás természetű gavallér és egy lírai természetű uzsorás. Törzsre és Rajnayra* gondoltam ennél a két szerepnél. A női főszereplő az uzsorás leánya, aki az első felvonásban kócos kis iskolás lány, a másodikban hódító démon, a harmadikban pedig hozzámegy az adósságszínáló gavallérhoz. A darab abban az időben játszódik, mikor a budapesti társaság kamaszkorát élte, amikor a civilizáció nem gyalult le annyit az emberekből, amikor mindenki egyéniség volt. Tulajdonképpen az egész darabot a két szerep kedvéért írtam.

Másik darabom, amit a Nemzeti Színháznak írtam, már teljesen kész. Ujév után lesz a premiér. A darab a „Költő hitvesé”-ről szól, nincs benne megnevezve

a tulajdonképpeni hős: Szendrey Julia.

A költő feleségére ránehezkedik a meghalt férj nagysága. A darab gerince az özvegy harca az élet vágya és a halott között. A végén a halott győz, az asszony teljesen megtörik. A költő nem szerepel a darabban, az asszony a második felvonásban tudja meg, hogy férje elesett. *Bajor Gizi* lesz az asszony. Sok férfi kering az asszony körül, a hős azonban egy fiatal katoná, aki valóságban tulajdonképpen *Lichtenstein* herceg.

Most, hogy az egész közélet Herczeg Ferenc új aktivitásáról, a magyar publicisztikába való új bekapcsolódásáról beszél — megkérdeztük Herczeg Ferencet, hogy mondja el oly ritkán hallatott nézeteit irodalmi, színházi és más aktuális problémáinkról.

— *Nagy bajok vannak nálunk* — felelte Herczeg Ferenc, — de minde-nütt hasonló a helyzet. A háború utáni nemzedék keres. Új utakat, új lehetőségeket. A németek mentek talán a legmélyebben bele ebbe a keresésbe és talán a legmesszebb is tartanak. A franciák azonban csodálatosképpen irodalmi, színpadi szempontokból a legkonzervatívabbak. Semmi újat nem találtam náluk, semmi biztatót a fiatalság számára.

A magyar színeszet helyzete alapjaiban rendült meg. Elveszett a vidéki színeszet, nincs nevelő iskola. Azelőtt a Nemzeti Színház küldött stipendiumokat a vidékre — mindez megszűnt.

A színpadi irodalom annyit hangoztatott válságának súlyos hibái vannak.

**A mai fiatalság nem tud el-
indulni, nincs aki vezesse, aki
irányítsa.**

Az írónak — bármily furcsán hangzik is ez — elismerésre van szüksége. *Doppingolni kell az ifjúságot.* Nem is sejtik, hogy milyen kicsiségeken fordul, hogy valaki drámaíró lesz. *Rákosi Jenő* mondta egyszer egy

hirlapírónak: „Olvastam magától egy jó dialógot, mért nem próbál színdarabot írni?”

A régi, szép irodalmi szalónok hiányoznak.

Nem baj, hogy sok az irány: akkor sok különféle ilyen szalónra van szükség. Az én fiatalságom korában elég volt három sikeres novellám megjelenése, hogy olyan körökbe kerülhessek, mint *Fesztly Árpádék*, ahol *Jókai* varázsos lényének hatása alatt valóságos hazafias mámor fogott el. *Beöthy Zsolt*, *Gyulai Pál* vacsorákra hívtak engem az alig ismert kezdő fiatalembert. Az ő szigorú, néha túlzott, de becsületes és igazságos kritikájuk érdemkereszt volt a fiatal tró mellén.

Az elismerés olyan az írónak, mint napfény a vetésnek.

A hangosfilm és a színpad harca...? Herczeg Ferenc nem félti a színházakat.

— A gép pótolhatja a munkást, de a művészetet soha.

Mindig volt ilyen veszedelem. Azelőtt, mikor a gramofon megjelent, azt hitték, hogy senki sem fog többet koncertekre menni. A *színház* abban a percben alkot, amikor fellép. A beszélőfilm az már a konzerv: animizált dolog.

A filmgyártás eltért a művészet-től.

Tenyészemberekkel töltötte meg a filmeket.

A parkettáncos, az autós típus kellett. A beszélőfilm újra színészeket, művészeket igényel. Talán egy új műfaj fog születni a beszélőfilmből, mint annak idején a zene és színpad frigyéből az opera és operett. Művészet mindig kell az embereknek. *Sekszpirt* mindig fogják szeretni.

Jó darabhoz ma is mennek az

emberek. Persze megszűntek az előadás utáni vacsorák és bár-pezsztgőzések. Ma a konjunkturás publikum a második emeletre megy.

Mindenesetre hasznos lenne az olcsóbb és a kevesebb színház.

Sok a színház Pesten. Kevesen vagyunk hozzá, hiányzik a jól táplált vidék.

Könyveket is vesznek az emberek, persze fiatalokat nem vesznek, mert nem ismerik őket.

Nagy hiba az igazságos kritika hiánya.

Herczeg Ferenc

Minden lapkon-szernnek megpánnak a maguk trói. Ezenkívül világnézeti ellentétek, személyi animozitások és még sok ilyesmi.

A lapok sem engedik fejlődni a fiatalokat. Ha egy fiatalember bekerül egy laphoz, velük kell, hogy öregedjen. Mert a lapok is előregednek. Az irodalmi lapok sorsa is ez. Ezek olyanok, mint a szubrett, aki a fiatalra van bázisra van bázisra... A fiatal

talság egy nyitott ajtó, hogy mi jön ki rajta, az már az idők dolga. Mindenesetre hagyni kell, segíteni kell, hogy kijöhessenek. Nagy hiba mindent a fiatalság rovására írni. Ez a fiatalság sem rosszabb bármilyen kor ifjúságánál.

— Csakhogy — fordult felém halk és jóleső megértéssel Herczeg Ferenc — rossz időben méltóztatott születni!

Baróti Zoltán.

Gyermekbetegség

— Apukám — mondja *Sziklai György*, *Sziklai Józsefnek* kislánya, — ma nem megyek be az iskolába, mert rosszul érzem magam.

— Jól van kislányom — egyezik bele *Sziklai* — és hol érzed magad rosszul?

— Az iskolában.

Tristan Bernard darabok?

A BELVÁROSI SZÍNHÁZBAN

A „Jónás, Juci, János” szerzője: Tristan Bernard, ebben az új darabjában az erotikát kevergeti a szatírával. Nos, az ember mondhatná, hogyha már erotika, abból többet kap Wagner Richard Tristan-jában s ha már szatíra, abból jobbat kap Shaw Bernardtól, de viszont hol van az a szerénytelen ember, aki mindenkől a legtöb-

bet és legjobbat meri követelni?

Az itt a kérdés: szereti-e valaki a francia vígjátékirodalomnak azt a klasszikusan sekélyes típusát, amely egész műfajjá nőtte ki magát s amelynek a „J. J. J.” is egyik terméke — vagy nem? Persze aki azt mondja, hogy a színháztól ma már mégis csak mást vár, mint azokat a hálósoba-

variációkat, amelyek már húsz év előtti, sőt: háborúelőtti habitué-elődeink vidultak, azok el se menjenek Tristan Bernard darabjához. Azokkal nem lehet vitatkozni. De viszont van egy másik színházbajáró közönség is: az, amelyik az elébe tálalandó három-négy felvonástól nem kíván egyebet, minthogy kellemesen előkészítse a vacsora és a lefekvés közti átmenetet... ezeknek az igénye aztán tökéletes kielégülést nyer Jónástól, Jucitól és Jánostól.

Tristan Bernard darabja feltétlenül magasabb színvonalú, mint az átlagbohózatok. Igazi humor, jó megfigyelések, értelmetlen, de találó szatíra és valahol mélyen, eldugva, még egy kis szív is van ebben a műben. Szellemes párbeszédek, könnyen pergő esemény, jó figurák..., de csodálatosképpen a franciák sokat emlegetett erénye: a

Somlay Júlia és Zátony Kálmán
Belvárosi Színház — Egy óra alatt angolul (Áldor felv.)

Z. Molnár László és Székely Luiza
Belvárosi Színház — Jónás, Juci, János (Áldor felv.)

színpadtechnika nem erőssége a darabnak. A felesleges figurákat feltűnő erőszakossággal dobja ki a színpadról és hasonlóképpen is hozza be őket.

Juci szülei tanácsára hozzámegy egy üzletemberhez, akit nem szeret, csak talán tisztel. De ez a tisztelet már nászútjuk harmadik hetében oly végzetes unalomná válik, hogy Juci beledől egy csinos, bár tartalékos repülő-tisztecske karjaiba. A férj megdöbbenve veszi tudomásul a váratlan eseményt és válni készül feleségétől. Egyelőre ugyan a szülőkre való tekintettel, a látszat kedvéért, még együtt maradnak, de aztán elválnak és Jucit János, a repülő fogja elvenni. Az „egyelőre” azonban egyre tovább tart, a krízis, amely az egymást nem értő

fiatal házásokra tört, egymás felé sodorja őket s mivel János hamar vizsgáztatást talál Juci barátnője: Katalin személyében, a házasság az őt ért kis defekttel nyugodtan robog tovább egészen a legközelebbi defektkig, ami azonban nincsen benne a darabban.

Élvezet hallgatni azokat a finom szellemességeket és árnyalatnyi karakterizálásokat, amelyekkel Tristan Bernard ezt az agg témát újjászüli: annál inkább élvezet, mert a színház kitűnő előadást mellékel a darabhoz. *Radó Mária, Somlay és Ráday* a címszerepben mindazt bőven nyújtják, amit a néző szimpatikus és tehetséges színészekről elvár. *Székelly Lujza* és *Z. Molnár* kisebb szerepeiben ugyancsak kifogástalanok. *Pető* kicsit még nyers. Inkább félangol, mint francia. *Kováts Terus, Tóth Magda, Érdy Piri, Körössy Angela, Sugár* és *Keleti* jó epizódisták.

A vígjáték előtt az „Egy óra alatt angolul” (nem egészen indokolt) című bohózatot adják. Ezt a darabot már játszották Pesten: a csalóról szól, aki tolmácsnak adja ki magát egy szállóban, noha anyanyelvén kívül semmi nyelven nem ért s ezáltal kisebb fajta bonyodalmakat okoz, amelyek azonban szerencsésen végződnek. Valamikor többet kacagtak ezen a vaskos humoron, mint ma.

Máty Gerő és *Zátony Kálmán* kitűnőek a kis kabaré-jelenetben és *Makay Gabi, Keleti, Somlay Julia* és *Patáki* (ebben a sorrendben) szintén tetszettek.

Szép Ernő és *Helldal Jenő* fordításai, valamint *Rákosi Pál* rendezése nem hagy fenn kívánnivalót.

—thó.

Keleti László és Körössy Angela
Belvárosi Színház — Jónás, Juci, János (Áldor felv.)

felé
r vi-
kata-
t ért
vább
ami
an.
inom
rak-
Ber-
nnál
tünő
Radó
erep-
nit a
zíné-
olnár
ogás-
kább
ran-
erus,
Érdy
gela,
i jó

előtt
alatt
egé-
című
lják.
már
ten :
aki
a ki
álló-
nya-
sem-
a ért
fajta
at
zon-
ésen
ami-
gtak
hu-
aa.

Zó-
kittü-
paré-
akay
mlay
(eb-
ben)
ttek.
Hel-
ásai,
i Pál
hagy
alót.
-thó.

Radó Mária és Somlay Arthur
Belvárosi Színház — Jónás, Juci, János (Áldor felv.)

PARNA SZUS

XC. Szánthó Tivadar

— Látja ezt a zongorát? — kérdi tőlem Szánthó Tivadar. — Ezt *Bösendorfer* csináltatta nekem és szinte *unicum számba megy, mert a skálán a mélyhangja egész f-ig megy*. Ez különben a harmadik számú zongorám, mert egy berlini tanyámon van, második pedig párizsi villámban.

Szeretettel simogatja Szánthó Tivadar az öreg zongora billentyűit e magyarázó szavak alatt. Szánthó Tivadarnak különben ez az első napja, hogy beszélnie szabad. Amióta Pesten tartózkodik, ugyanis magas lázzal fekdült budagyöngyi villájában. Most is az ágyból kelt fel az intervjú kedvéért. Pizsamában ül le velem szemben, amelynek bal gomblyukában szerényen egy vékony piros szalag húzódik meg.

— A becsületrend — mutat rá Szánthó, amikor észreveszi kíváncsi pillantásomat. — A háborúutáni első párizsi koncertemkor kaptam ezerkilencszázhuszonötben.

Én voltam az első magyar, akit ez a kitüntetés ért.

Ez még csak az első osztály, mert csak öt évenként lehet elérni a többi fokozatot. Remélem, hogy a jövő évben a lovagi osztály után elérem a tisztit.

Most, hogy betegségeből felgyógyultam, minden gondolatom az az operett, amelyet *Lengyel* Menyhérttel frunk a Fővárosi Operettszínház számára. Formája se nem angol, se nem bécsi, de nem is operacomique. A tánc kevésbé mulandó formájának, a tangónak — a valcer utódjának — szántam a főszerepet.

Szerintem az apró szeletkékből összevagdalt és ragasztott operetteknek beakonyodott,

visszont tagadom azt, hogy az operett visszatér a régi formájához. A mi operettünk zeneoperett lesz, amelyhez

harmincegy számot komponáltam. Azt mondják ez kissé sok és rendszeren két operettre elég. Nem baj, így legalább már két operettel kész vagyok, úgyszólván három megrendelése van. Tudom, hogy a „Taifun” című operám után nehéz elképzelni azt, hogy én is a könnyebb műfajban kezdek dolgozni. A magam szórakozásából tettem. A komponálás alatt gyerekké váltam és játszottam. Ennyi az egész.

Ma is azon gondolkodom, hogy *mi lett volna belőlem, ha annak idején gyermekkoromban nem tiltottak volna ki szülővárosomból, Győről*. Talán sohasem lettem volna muzsikós. Győrben akkoriban ugyanis

szervezett bandám volt.

A banda negyven tagból állott és én voltam a főnökük, akinek minden szavát vakon teljesítették. Csapatom *Rinaldo Rinaldininek* nevezett és rettegtek tőlem, mert könyörtelen voltam az ellenszegülőkkal szemben. Volt akkoriban Győrben egy úgynevezett „Szépitő Egylet”, amely elhatározta, hogy a város közelében levő erdőrészt kivágatja és sétateret csinálnak belőle. *Strva néztük a vandál pusztítást*, hogy dőlnek ki egymás után az évszázados fák, bandánk tanyájának legszebbik részei. Verbosztút esküdtem és elhatároztuk, hogy a „Szépitő Egylet” minden munkáját elpusztítjuk. Kiadtam a rendelkezéseket és az ünnepélyes átadás előtti estén mindent elpusztítottunk, úgyhogy másnap reggel romhalmazt találtak a „Szépitő Egylet” tagjai. A rendőrség nyomozást indított és minden kiderült. *Fáncsics* Norbert, iskolám igazgatója kijelentette, hogy

vagy az akasztófán fogom végezni az életemet vagy művész leszek.

A rendőrfőkapitány pedig tudatta apámmal, hogy el kell hagynom Győr város területét. Az akasztófa és a művészet között válogatva, az utóbbit választottam és kilencéves koromban

beirat
ba.
fenn
utasít
Tíz
vissza
adlam
Ezen
főkap
kinte
Csak
de re
tett
nek
akart
akkor
„Te
Tivadar
évig
Kor
ban,
selet
ötösö
azonk
izgato
hami
zonyi
kijav
egyes
is ráj
is,
egyél
akar
Apán
ten j
és sír
neker
tozza
ha in
nak,
mit
anny
tam,
pillan
lóban
A K
elvé
re ker
hoz,
fogot
lovich
nagy
lalkoz
tanul
jezese
ta, h
radja
nem
kadn
rátain
kilen

beiratkoztam a bécsi Konzervatórium-ba. A bandámat azonban továbbra is fenntartottam és levélben adtam ki utasításaimat.

Tíz és fél éves koromban kerültem vissza pár napra Győrbe, ahol *akkor adtam első nyilvános hangversenyemet*. Ezen megjelent a polgármester és a főkapitány is, akik a sikerre való tekintettel *feljüggesztették kitiltásomat*. Csak ekkor oszlattam fel a bandámat, de rettegett hírem még jó sokáig kísértett Győrben és ha valamelyik gyereknek nagyon rosszat akartak mondani, akkor rákiáltottak:

„Te is egy Szánthó Tivadar vagy!” Négy évig éltem a bécsi

Konzervatórium-ban, ahol magaviseletből állandóan ötösöm volt. Ez azonban cseppet sem izgatott, mert meghamisítottam a bizonyítványomat és *kijavítottam az ötöst egyesre*. Végre erre is rájöttek és onnan is, mint minden egyéb iskolából ki akartak csapni. Apám kétségbeesetten jött fel Bécsbe és sírva könyörgött nekem, hogy változzam meg, mert *ha innen is kidobnak, nem tud velem mit csinálni*. Ezen annyira meghatód-tam, hogy *ettől a pillanattól kezdve valóban megváltoztam*.

A Konzervatórium elvégzése után Pest-re kerültem *Chován-hoz*, aki igen jól fogott meg. *Mihalovich* egész idő alatt nagy szeretettel foglalkozott velem és tanulmányaim befejezése után azt akarta, hogy itt maradjak. Én azonban nem tudtam elszakadni külföldi barátaitól és tizenkilenc éves korom-

ban kimentem Münchenbe. Velem jött *Dohnányi* Ernő is, aki akár csak én, százötven forintos ösztöndíjat kapott. Felkerestük *D'Albertet*, azzal a kéréssel, hogy foglalkozzon velünk. *Dohnányit* akceptálta, nálam azonban még csak *Mihalovich* ajánló sorait sem olvasta el, meg se hallgatott, hanem megkérdezte, hogy

van-e returjegyem ?

Vérig sértve távoztam tőle és eltéptem

Szánthó Tivadar dedikált fényképe

a többi ajánlóleveleket is. Berlinbe mentem, ahová nemsokára Dohnányi is követett. Volt itt egy Ausztria nevű kávéház, amelynek Wagner Richárd szakácsa volt a tulajdonosa. Ennek köszönhető, hogy odajárt Berlin valamennyi muzsikusa feketézni. Egy délután egyedül ültem a kávéházban, mert Dohnányi visszautazott Münchenbe. Szörnyen unatkoztam és megkértem *Sucher* főpincért, akinek a bátyja karmester volt, — hogy szerezzen számomra biliárd partnert. Végre hozott is egyet. Egy szőke hajú fiatalembert. Játék közben kiderült, hogy ő is zongorával foglalkozik és szörnyen fel volt háborodva, amikor elmeséltem D'Albert eljárását. Másnap meghívott magához ebédre és ekkor kiderült, hogy a neve *Busoni*, a világ egyik legnagyobb zongoristája. Ebéd után megkért, hogy játsszak el neki valamit. Eleget tettem kérésének és annak befejezése után *Busoni összecsókkolt*. Megbeszéltük, hogy vele együtt fogok tovább gyakorolni. Elkövetkezett az első lecke, amelyen *Chopin* balladáját játszottam le. Háromszor kellett eljátszanom és mind a háromszor lassúnak találta a tempót. Ezzel szemben én jónak találtam és ebből parázs vita keletkezett, amelynek folyamán

Busoni hirtelen felugrott, fejemhez vágta a kottákat és kirohant a szobából.

Végképp le voltam sujtva és elhatároztam, hogy menekülök Németországból, ahol úgy bánnak az emberekkel, mint D'Albert és Busoni. Már mentem is kifelé a szobából, amikor belépett Busoni és bocsánatot kért. „Csak azért kérek bocsánatot magától” — jelentette ki nekem — „mert, amikor én mentem el első leckémre *Rubinstein*hez, ugyanúgy jártam, mint ön. Én is vitatkoztam vele és nekem is a fejemhez repültek a kották.” Olyan kedvesen mondotta ezt, hogy maradtam és ettől kezdve körülbelül egy évtizedig a legjobb barátságba voltunk.

Azután jöttek kicsinyes emberek, intrikákkal, pletykákkal és megméltelyezték barátságomat Busonival. Párizsba kerültem, majd visszajöttem Berlinbe és a Musicverein-ben rendeztem kamaraestéket. Egy közös barátunk ki akarta egyenlíteni az ellentéteket közttem és Busoni között és

egy este kilenc órára találkozót adott nevemben a nagy zongoristának az én lakásomon. Amikor elkövetkezett ez az idő, *nem tudtam elhatározni magam a hazamenetelre*. Órák hosszat bolyongtam a Friedrichstrassén és csak egy órakeret mentem haza. Az otthonlevők aztán mesélték, hogy *Busoni háromnegyed egyig várt rám*. Nem szép dolog volt tőlem, ezt tudom, de ma már hiába bánom, nem segíthetek rajta. Később Zürichben megint szó volt a kibékülésről, de ekkor hasonló körülmények között Busoni adta vissza a kölcsönt nekem.

A háború idejét Svájcban töltöttem el, majd Pestre kerültem rövid ideig, hogy utána megint visszatérjek Párizsba. Nagyon jól esett nekem, hogy a francia kormány azonnal kiszolgáltatta nekem összes dolgaimat. Párizs azóta a második hazám lett, ahol tökéletes függetlenségben élek. Pestre azonban minden évben visszatérek egy-két hónapra.

Azt hiszem szeretnek itthon engem, hiszen senkinek a helyét nem akarom elfoglalni.

A magyar muzsikuskoknak soha nem voltam ártalmára, amit *fordított esetben nem mondhatnék ilyen biztossággal*. Én azonban szeretem őket Dohnányitól *Bartókyig* és *Kodályig*. És ha valamelyikük kijön Párizsba, mindent elkövetek, hogy sikerük legyen.

Operettem februári bemutatójáig most már Pesten maradok és remélem sikerül meggyőzőn *Radnai* Miklóst a „Taifun” felújításának szükségességéről. Ha ez nem így lesz, várok, mert az idő sokszor jó munkát végez. Londonban szeptember huszonharmadikán mutatták be új vonósnyegyeseimet a Lahmann Hotelben és azt hiszem s szezon folyamán a *Róth* quartett amerikai útja után Pesten is be fogja mutatni. Most készültem el a harmadik zenekari szvittemmel. Ezt meg fogom mutatni Dohnányinak, hátha eljátsszák a Filharmónikusok addig, amíg itt vagyok. Furcsa véletlen folytán ugyanis, legrégebb barátommal és kollégámmal eddig még sohasem kerültünk együtt színre.

A további életem? Haladok tovább a magam útján. Ezentúl azonban elsősorban csak színpadi zenét komponálok, mert eddig sajnos túlsokat zongoráztam és nem maradt időm a zeneszerzésre.

Szilágyi Ödön.

Anagy Wallace papucsban*

Neve: Lucille Wallace, foglalkozására nézve pedig azonkívül, hogy Londonban igen gazdag papája van — zongoraművész. Egy igen elegáns, ugyancsak nagyon csinos fiatalember — a la Valentino — bizonyos nevezetű Lyell Barbour társaságában kétzongorás, négykezes hangversenyt rendeztek Budapesten.

A szép fiatal, szőke miss

unokahuga Edgar Wallacenak.

Nem érdektelen hát a kérdés: hogyan is fest a nagy író papucsban? Milyen a közönséges életben, mikor nem az olvasó, hanem a családtagok látják?

Ezt meséli róla Lucille Wallace:

— Furcsa, de nagyon kedves ember a nagybátyám. Mióta csak az eszemet tudom, ő volt a család mintaképe. De nem azért, mert sokat keresett vagy mert a neve, híre világokat járt be, hanem mert olyan jó ember. Családom összes nőtagjai őt állították férjük elé követendő példának...

Írásainak éppen az ellentéte. Regényei után következtetve, mindenki kalandos természetet sejt benne, aki talán páncélszekrények közé zárva alszik, revolverrel a kezében. Hát ebből egy szó sem igaz. Kis, igénytelen kertés ház a lakása, amelynek minden védelmi berendezése — egy kutya. A kis ház legelszigeteltebb szobájában dolgozik Edgar Wallace. Regényeit, különösen, mióta azok olyan példátlanul népszerűek lettek — diktálja. Egyszerre három-négy gyorsíró is ül előtte, akik állandóan váltják egymást. Nagybátyám ugyanis hallatlanul gyorsan diktál és ha az egyik témába belefárad, akkor egy másikba kezd bele. Ez a pihenése. Így aztán egyszerre öt-hat regényen is dolgozik. A regényírásban

ő honosította meg a szimultán rendszert...

Az utóbbi esztendőben hosszas uta-

zást tett a távol Keleten, de azután újra nekilátott az írásnak. Én már jó néhány hónapja nem beszéltem vele, engem is meglehetősen lekötnek turnéim, de úgy hallom, hogy

legújabbán gramofónba diktál,

mert egy gyorsíró sem elég gyors neki...

Halkszavú, csöndes ember Edgar Wallace, aki titokban, bár ezt senkinek nem vallja be nyíltan, — igen konzervatív természet. Regényeiben bármennyire is főhelyt kapnak a technika csodái, — ő maga legszívesebben talán még ma is gyertyafény és fával fűtött kandalló mellett dolgozna.

Lucille Wallace

Az a bizonyos dolgozószoba különben, ahol az ő legnagyobb sajnálatára ma már persze nem gyertya világít, — valóságos múzeumnak számít. Úvegfalú hatalmas szekrényekben azokat a ruhákat és cipőket őrizi, amelyek a hajdani nyomorúságáról beszélnek. Amikor még mint fűszerkereskedősegéd robotolt hajnaltól késő estig és éjszaka a pinceraktárban üres fásládára könyökölve írta meg első regényeit. Ezeket mindig maga előtt akarja látni...

Nagynéném viszont éppen az ellenkező vérmérséklet. Ő igen kardos menyecske és szintén írással foglalkozik...

Amíg azonban a halkszavú és csöndes ember, úgyszólván kizárólag embermészárlással és agyafűrt rendőri eseményekkel tölti meg regénye oldalait, addig ő, a ház koronázatlan ura, akitől mindenki reszket — gyermekmeséket ír...

Olyan ritkaság manapság az eredeti, magyar operabemutató, hogy őszintén örülni kell mindegyiknek, de különösen jóleső érzés, amikor olyan régi, érdemes magyar zeneszerző jut végre szóhoz, mint *Bródy Miklós dr.*, a kolozsvári Nemzeti Színház egykori kitűnő karmestere, ez a sokoldalú és lelkes tevékenységű magyar muzsikus, aki most végre megérhette, hogy életének főművét, *Az ígért földje* című háromfelvonásos operát a Városi Színház bemutatta.

A zeneszerző komoly tudását és sokoldalúságát mi sem jellemzi jobban, minthogy operájának szöveggönyvét is maga írta. A meséjét hasonlóan sokoldalú német írótól kölcsönözte, a húsz évvel ezelőtt elhunyt Rudolf *Gottschall*-tól, aki regényíró, irodalomtörténész, drámaíró és költő volt egyszemélyben.

„Az ígért földje” Palesztinában játszik, az ígért földjén, helyesebben: az ígért földjének kapujában, Jerichóban és a szereplői, Józsua vezér kiküldöttjei és a szép Thamár főpapnő, akivel majdnem ugyanaz történik, mint Sába királynője és a rajongó Asszád között. Joáb, Józsua egyik kémje is megpillantotta rejtkehelyéről Thamár főpapnőt, aki elbűvölte a rajongó ifjút. Joáb nem győz mesélni társának, Rubennek a főpapnő szépségéről. Józsua vezér kémjei közül ez a Ruben a jozanabbik és úgy érzi, veszedelem fenyeget, jobb lesz odébb állni. A magára maradt Joáb tovább ábrándozik a szép főpapnőről és elalszik a sziklabarlangban, ahová ekkor lép be Thamár és barátja, Elissa papnő, aki azonnal az őrség kezébe akarja juttatni az ifjút. Thamár szívét azonban gyöngéd vonzalom fogja el: meg akarja menteni Joábot, akit Elissa gondjaira bíz. Éppen jókor, mert az őrség már elfogta Rubent, akit Thamár Jerichóba vitet.

Színekben gazdag, meleg melódiákkal

hömpölygő zenével festi Bródy Miklós ezt a cselekményt. Megkapó kifejezési formákat talált az egész biblikus tárgy zenei aláfestésére és pompás rutinnal vezeti mozgalmass zenekarát.

A második felvonás színhelye Jerichó, a szent liget, Astarte temploma előtti, ahol a fanatikus nép dühösen követeli Ruben fejét. A király azonban magának tartja fenn az ítékezés jogát, eközben pedig Thamárra gondol, akibe halálosan szerelmes. Már királynői koronával is megkínálta, de a főpapnő tudni sem akar róla és visszatartja most is a szent ligetben, ahol Joábra vár. Az ifjú el is jön a titkos találkára és Bródy Miklós zenekari palettáján tüzes színek gyúlnak ki, széles folyamban hömpölyög a dallam, csupa forróság a két szerelmes ajkán fakadó dal. Az opera legszebb részlete ez a találkozás, amelynek tiszta lírája után markáns színekkel folytatódik ismét a dráma. Az őrség elfogja Joábot, a király megfosztja Thamárt főpapnői tisztétől és arra ítéli, hogy másnap, az ünnepi lakomán mint hetéra mulattassa. Thamár azonban megkéri Elissát, hogy a lakoma alatt szabadítsa ki a két foglyot és áhítatos szívvel imádkozik a holdhoz, Astarte jelképéhez.

A harmadik felvonás lakomajelenete, a szilaj orgia, amelyben Thamár lengé ruhában, lanttal a kezében táncol a vendégsereg előtt, ismét rendkívül hálás lehetőségeket juttat a zeneszerző számára és Bródy Miklós pompás, jellegzetes zenét talált a szövegíró Bródy Miklós munkájához. Javában tart a bacchanália, amikor a zsidó hadak vártalanul rátörnek a királyra. Elissa kiszabadította a foglyokat, akik idevezetik Józsua seregét. A királyt maga Joáb szúrja le és továbbrohanva, felgyújtja a várost. Jericho lángborulása azonban fölkelte az áruló

Szabó László és Radnai Erzsi
Városi Színház — Az ígéret földje (Áldor felv.)

s ezt
hákat
alá-
ozgal-

richó,
ahol
uben
artja
Tha-
lmes.
álta,
issza-
ábra
ra és
tüzes
höm-
sze-
szebb
iszta
lódik
ot, a
tisz-
nepi
amár
coma
tatos
jel-

mete,
ruhá-
sereg
eket
iklós
egiró
art a
árat-
badi-
szua
le és
richo
áruló

Thamár lelkiismeretét és mire a szerelmes győzelmes Joáb visszaérkezik, a főpapnő mérget ivott gyűrűjéből és szerelmese karjaiban leheli ki lelkét.

A biblikus tárgy, a hosszú és eredményekben gazdag karmesteri pályafutás szinte természetessé tette, hogy Bródy Miklós helyenként áldozatul essék komponálás közben akaratlan reminiscenciák fölsendülésének. Ez azonban inkább csak stílushasonlóságokban jelentkezik és sokkal inkább erénye és érdeme, mintsem hátránya az érdemes zeneszerzőnek, akinek van egyéni mondanivalója, gazdag fantáziája és föltétlen komoly, értékes tehetsége. De ami legjobban megkap Bródy Miklós zenéjében: a zeneszerző hite. Csak tiszta, őszintén rajongó muzsikusember tud ennyi odaadással, ennyire a szíve vérével komponálni és ha másért nem, ezért kellett előadni „Az ígélet föld”-jét, hogy Bródy Miklós,

ez a tiszta hitű, artisztikus zeneszerző eljuthasson végre hányatott sorsú operájával az ő ígélet földjére, a magyar operaszínpadra.

A Városi Színház teljesen átérezve ezt a jogosultságot, méltó keretben, nagyon jó előadásban vitte a közönség elé az új magyar operát. Komor Vilmos kitűnő betanítása, lendületes vezénylése adott szárnyakat ennek az előadásnak, amely a színpadi megjelenítésben Keleti Márton, a fiatal rendező tehetségét dicséri. A női főszerepben, mint Thamár főpapnő, Radnai Erzsí adott énekben, játékban kiegyensúlyozott szép alakítást, Szabó László pedig mint Joáb volt kitűnő. Gerő Margit (Elissa papnő), Ekker Szidónia, Kovács Dezső, Welser Tibor tették teljessé az együttest, amely érdemes, komoly munkát végzett és lehetővé tette, hogy a Városi Színház közönsége őszinte lelkesedéssel ünnepelje Bródy Miklóst.

Cserna Andor

Szabó László (Városi Színház — Az ígélet földje. Aldor felv.)

zö el-
ájával
badra.
ezt a
on jó
j ma-
etani-
yákat
mpadi
fiatal
zerep-
Erzsi
rozott
mint
pnó),
Tibor
emes,
tette,
szinte
Andor

Radnai Erzsé és Kovács Dezső
Városi Színház — Az ígéret földje (Áldor felv.)

Nürnbergiek az Operaházban

Azokon a baráti vonatkozásokon túl, amelyeket a nürnbergi művészek budapesti látogatása alkalmából örömmel üdvözöltünk, fontosabb az a művészi élmény, amelyet a külföldi operatársulat vendégjátéka jelentett. Egy-egy híres turnéző világsztár szereplése soha nem lehet olyan érdekes, mint egy — ha nem is világhírű, de azért magas színvonalú — együttes fellépése. Csak ilyen módon láthatunk új felfogást, rendezést, beállítást és az így eszközölhető összehasonlításnak éppen a vendégek bemutatkozása alkalmából vehettük hasznát, amikor olyan művet játszottak, amely a budapesti Operaháznak is állandó műsordarabja.

A *Nürnbergi mesterdalnokok* körülbelül azt jelenthetik Nürnberg részére, mint a *Passiójátékok Oberammergau*-nak. Nemcsak a darab címe nürnbergi, hanem egész elgondolása, lényege, hangulata. A középkori német kispolgárság vig történetét ezúttal a legautentikusabb értelmezésben kaptuk.

Elsősorban a festői díszleteket kell megemlítenünk. Az első kép templombelseje egész rendkívülien szép: nem is születhetett meg másutt, mint abban a városban, amely ma is tele van ezzel a gótikus hangulattal. (Karl Gröning műve.) Ugyanilyen hatásos az utolsó kép ünnepi rétje, ez a kitűnő színpadi pleinair, amelyet Heinz Grele tervezett.

A „Mesterdalnokok” előadása mintaszerű. Dr. Johannes Maurach rendezte: csupa élet, természetesség minden szereplő. Csodáljuk azt a színpadi fegyelmet és azt az összjátékot, amelyet a vendégek bemutatnak. Kiemelkedő énekes egy sincs köztük, sőt néhányuk hangilag bizony egészen gyengén áll, azonban ezért a hiányságért kárpótolt az ensemble-művészet, ami — ma már köztudomású — minden színházi produkció legfontosabb eleme.

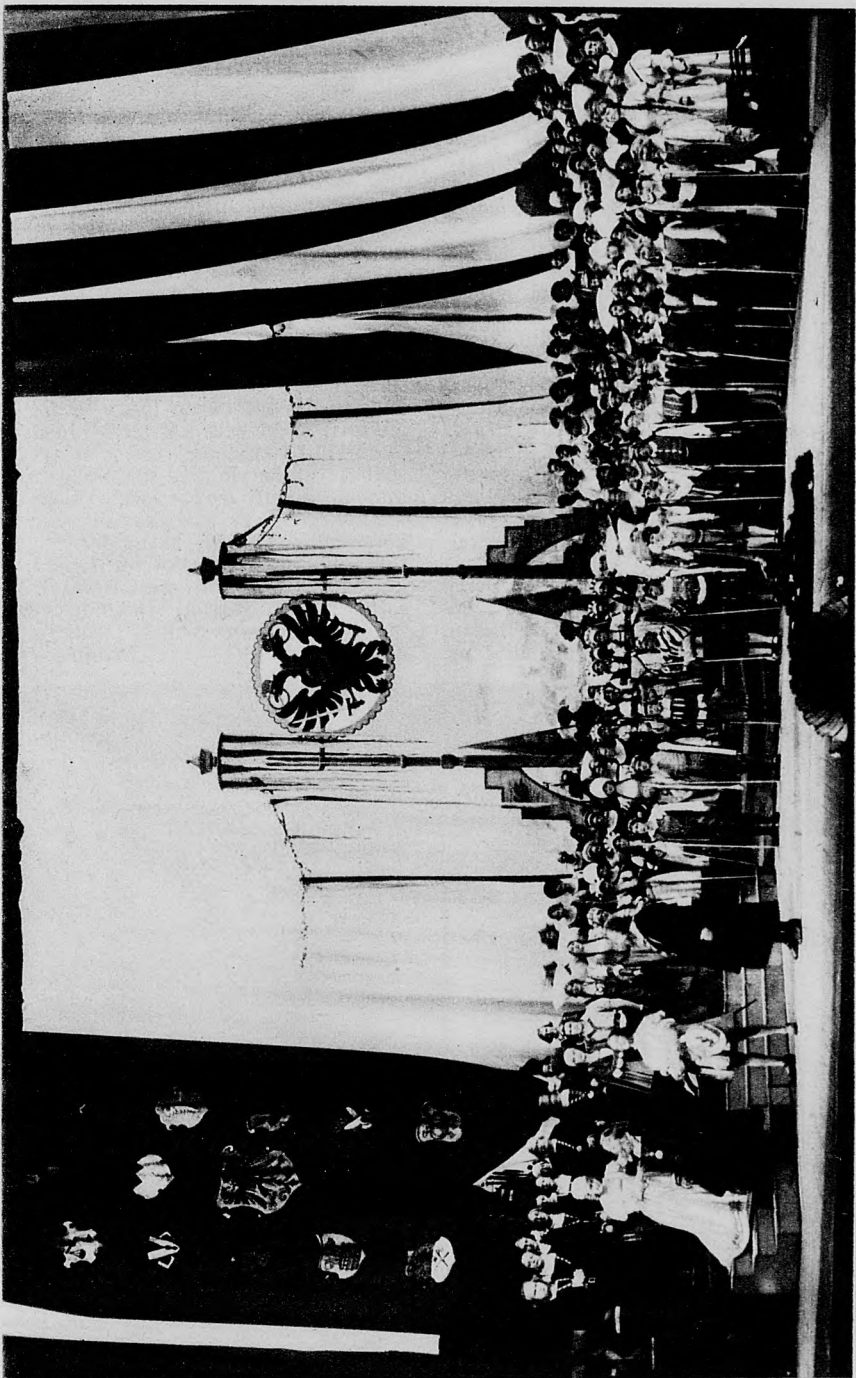
Egyénileg Jaro Prohaska Sachsa és Franz Biehler Beckmessere magaslott ki a többi közül. A sok egyenrangú jó szereplő között Stolzingi Walter

megszemélyesítője, Hendrik Drost a leggyengébb.

Az operaegyüttes második estjén Richard Strauss egyik legújabb művét, az *Intermezzo-t* mutatta be. *Polgári komédia szimfonikus közjátékkal*, így jelöli a színlap. Richard Strauss állítólag saját házasesetének egy epizódját írta meg ebben a műben: a hős monogramja (Robert Storch) egyezik is az övével.

Első kép: Storch lakószobája. A híres karmester elutazik és csomagolás közben kissé hisztérikus feleségével veszekszik. 2. A szalmaözvegy feleség a rödlipályán megismerkedik egy báró Lummel nevű csinos fiatalemberrel. 3. Együtt táncolnak egy kis kocsmában, növekvő szimpátia mellett. 4. Storchné-Christina rendes albérleti szobát vesz ki az elhagyatott fiatalembernek. 5. Storchék egyik szobája. Lummel látogatóban az asszony-nál. 6. Lummel albérleti szobája. Levélben ezer márkát kér pártfogójától. 7. Storchék szalonja, az asszonynak kezébe jut egy levél, amelyben valami nő bizalmaskodó hangon randevút beszél meg férjével. Christina sürgönyöz az urának, hogy elváljék tőle. 8. A gyerekszobában búcsúzik kisfiától. 9. A férj jókedvű társaságban kártyázik, amikor megkapja az asszony sürgönyét. Indul haza. 10. Ügyvédi iroda, ahol az asszony válóperéről tárgyal. 11. Ligeti rész, ahol a férj megtudja egy barátjától, hogy az egész tragédiát ő okozta, mert nevük hasonlósága folytán Storchnak kézbesítettek egy olyan levelet, amely neki szól. 12. A lakószoba Storchéknál, ahol az asszony csomagol, amikor megkapja a férj magyarázkodó sürgönyét. 13. Terasz, ahol a hazatért férj és a feleség mindent kimagyaráznak, megbocsátanak és megbékélten leülnek reggelizni.

Ezt a „Makrancos hölgy”-történetet Strauss nem a tőle hallott legjobb muzsikával festette alá. Nem valami új, inkább zavaros ez az opera, egyhangú és fárasztó. Az énekpartik

A Nürnbergi mestertalpok zárójelenete. Baloldalt az előterben: Krusnyeck Anni, Prohaska, Drost és Lazer (Áldor felv.)

báb

*

ost a

stjén
mű-
Pol-
kkal,
rauss
epi-
: a
egye-

a. A
golás
gével
fele-
egy
atal-
y kis
mel-
es al-
atott
szo-
kony-
Le-
ától.
ynak
alami
levút
ürgö-
töle.
kis-
gban
asz-
Ügy-
peré-
a férj
egész
onló-
ettek
szól.
ol az
kapja
13.
fele-
meg-
ilnek

metet
gjobb
alami
egy-
artik

nehézsége nem áll arányban szépségükkel. A mű erősségei a szimfónikus közzenék, amelyek tipikus strauss-richardi művek, csillogók, melódikusak, magukkal ragadók. A zene sokszor illusztrálja a színpadon történeteket, néha azonban nincs sok köze hozzá. Legjobb talán az utolsó képben, ahol a kibékülési jelenet először fogja meg igazán a hallgatóságot.

A nürnbergiek előadása itt is igen jó. A főszereplő Margarete Wedorn-Ziegler, kitűnő énekesnő, van magasága és fénye a hangjának, biztosan intonál és ami ennél a műnél igen fontos: temperamentumosan, kifejezően játssza a feleséget. A férjet személyesítő Karl Köther, továbbá Julius Brombacher (a báró) és Wally Brückl (a szobalány) énekben, játékokban kifogástalant adtak. R. O. Hartmann rendezte és Heinz Grete tervezte a színpadi képeket, amelyek itt jóval színtelenebbek, mint a „Mesterdalnokok”-nál.

Külön kell megemlíteni Bertil Wetzelberger nevét, aki mindkét előadást vezényelte és aki biztoskezü, nagytudású, egészen kitűnő dirigens.

Az Operaház harmadik estéjén a *Jedermann*-t, *Hoffmansthal*nak a gazdag ember haláláról szóló játékát adta elő a prózai együttes. A művet egy alkalmi társulás már előadta Budapesten; a mostani, összevágó, fegyvermezett előadás természetesen egész más benyomást keltett a nézőben. Itt ismét sztármentes, mindenkit az együttesnek alárendelő előadást láttunk Clemens Schubert finom rendezésében, aki híven követte a reinhardti intenciókat. A címszereplő Paul Oellers nem nagy egyéniség, de a darab vége felé voltak megkapó momentumai. Néhány gyengébb hang mellett feltűnt Grete Mohr, a „Jedermann” kedvese és különösen Clara Keller az anya szerepében. A Hit, Jóság és Mammon megszemélyesítői is tetszetek. Az egész előadás főerőssége azonban az a művészet volt, amellyel a nürnbergiek a világtással bántak. Operaházunk nem túlmodern világtási berendezéséből olyan lehetőségeket hoztak ki, mint az itthoniak még soha. Megmutatták, hogyan kell a fényt a modern színház szolgálatába állítani.

Szánthó Dénes

Az „Intermezzo” utolsó képe: Margarete Wedorn-Ziegler és Karl Köther

U
Uj
A cí
soráh
muzs
Talán
mind
itt a

En
Ki
évför
Soha
cívóc
hoz
azt
fiuka
távin
egym
el gy
Most
De a
hogy
niuk
hogy

Ru
Bá
össze
sével
a ny
jét
sége
azért
colha
Pa
„Az
Ga
akar
egy,
Fere
asztá
hely
pitar
lány
szere
tona
ahho
men
hát,
get
tani,
Fájó
le Gá
ról”.
doga
mint

Uj* Színház a Csengeri* uccában

Uj színház a Csengeri uccában. A címe: „Szabad Comédia”. Első műsorában vígjátékok, dalok, szavatelők, muzsika, tánc — és mindez egy estén. Talán azért így, hogy a művészetek mindegyik ágának rajongója megtalálja itt a maga otthonát.

Emőd Tamás: „Édes öregem...”

Kis jelenet. Negyvenéves házassági évfordulóját tartja az öreg házaspár. Soha nem volt közöttük semmiféle civódás. A jubileumi napon sürgönyt hoz a pósta. Nem merik felbontani, azt hiszik, hogy a Pesten tartózkodó fiukat szerencsétlenség érte, ez van a táviratban. Szemrehányást tesznek egymásnak, hogy miért is engedték el gyermeküket abba a nagy városba. Most először vesznek össze életükben. De aztán nagyon elszégyellik magukat, hogy éppen a mai napon kell civódniumi. Fölbontják a sürgönyt, kiderül, hogy a fiú — gratulál a szülőknek.

Rudnay Győző: „A legyező”

Báli jelenet. Egy fűszeres felesége összetalálkozik a bálon régi szerelmével. A férjet csak úgy tudja lerázni a nyakáról, hogy az elvesztett legyezőjét küldi megkeresni. A fűszeres felesége folyton elveszti a legyezőjét, csak azért, hogy ideálja mindig vele táncolhasson.

Peterdy Sándor: „Az új cég”

Gálos úr oda akarja adni lányát egy, kereskedőhöz Ferenchez, akivel aztán a régi cég helyén új céget alapítanak. De a lány kijelenti, hogy szerelmes egy katonatisztbe és csak ahhoz hajlandó nőül menni. A pénz tehát, amivel új céget akartak alapítani, kaucióra kell. Fájó szívvel mond le Gálos az új „cégről”. Hiába, a boldogság előbbrevaló, mint az üzlet,

Ez a három kis egyfelvonásos szerepelt a műsoron. A főszerepekben *Miszlai Ilona*, az Uj Színház tagja (Emőd színdarabjában az „asszony” figuráját alakította hatásosan), *Fehér Klári*, *Kiss Margit*, *Hadházy Kamilla*, *Radócz Ferenc*, *Lengyel Sándor* jók voltak.

Dalokat énekeltek *Hanke Mária*, *Duffek Mihály*, *Kulcsár Aurél*, csupa új, friss tehetség. *Hangay Sándornak* „Bábszínház” című zenés játékát, amely a műsor prologójául szolgál, igen hangulatosan festi alá Sági-Cservinka Henrik muzsikája.

A műsor komoly muzsikát is hoz. *Hubay*, *Kodály* és *Molnár* szerzeményeit kapjuk hegedűn, zongorán és éneken.

A „Szabad Comédia” főhívásában azt hirdeti, hogy ez a kis „Comédia” nem vállalkozás, hanem „lelkünk legbelsőbb hite”.

Valóban, „üzleti vállalkozásnak” túlságosan irreálisnak találjuk ezt a kis színházat. Viszont remélhető, hogy akad hetenként két-háromszáz lelkes ember, akiknek a megjelenése már biztosíthatja ennek a kis színháznak fennállását. (b. j.)

Ragályi Elemér, Miszlai Ilona és Fehér Klári
Szabad Comédia — Édes öregem (Rozgonyi felv.)

Jallja maga stó?

látta már a „Nagy börtön“-t? Mit mond? Hogy még sohasem látott semmiféle börtönt? Na nem kell úgy szerénykedni. Ki tudja mit hozhat a jövő! Ami késik nem mulik. Na tessék, már megin!

meg van sértve. No de a „Nagy börtön“-ről akartam mesélni, amelynek egyik előadásán az első sor zsöllyei egy társaság vásárolta meg. Valamennyien volt hadifogoly-tisztek voltak és amikor a darab végén Delly Ferenc elkiabálta magát a színpadon, hogy: „Hadifoglyok vigyázz!”,

a nézőtéri volt hadifoglyok is felpattantak helyük-ről és feszes vigyázz állásba meredtek.

A nézőtérén természetesen hamar megértették a helyzetet és a közönség tapsai ezen az estén nemcsak a szereplőknek, hanem az első sorban levőknek is szólt.

A Nemzeti Színház Kamaraszínházában a minap viszont Goldoni „Fogadósné”-jét játszották. Az előadás zavartalanul folyt le a második felvonás végéig. Az utolsó jelenet után azonban, amikor az ügyelő megadta a jell a függöny lebocsátására, zavar támadt.

A függöny ugyanis sehogyan sem akart összemenni.

Kétségbeesett futkosás támadt a színpadon, míg végre rájöttek a rejtély okára. A darabot ugyanis a színpadon levő inspeksiós tűzoltó is végignézte a kulisszák mögül. Ugy látszik nagyon érdekelt a darab, mert görcsösen bekapaszkodott abba a kötélbe, ami a függönnyt tartja. Annyira elfeledkezett magáról és a körülötte levőkről, hogy amikor az ügyelő ki akarta rántani kezéből a zsinórt, hátrarúgott a lábával. Végre mégis csak sikerült vele megértetni a helyzetet és jó néhány percnyi késéssel leszaladhatott a függöny.

A Magyar Színházban javában folytak Faragó Sándor a „Piroska és a Jarkasok” című új darabjának utolsó próbái. Elárulom magának, hogy a szerző Titkos Ilonán és Kiss Ferencen kívül Justh Gyula szerepléséhez is ragaszkodott. Faragó ugyanis még Kassáról ismeri a Magyar Színház tehetséges színészét, aki eddig még Faragó valamennyi darabjában játszott úgy Kassán, mint tavaly az Új Színházban.

Faragó Sándornak tehát Justh Gyula a kabbalája

és az ő szereplése nélkül semmi körülmények között sem engedte volna darabját előadni. Erről azonban szó sem volt, mert a Magyar Színház igazgatósága készséggel tett eleget Faragó kérésének, annál is inkább, mert Justh Gyulát ők is egyik főöröségüknek tartják.

Aranyos eset történt minap a Nemzeti Színházban, ahol aznap este Herczeg Ferenc „Nevadai ezredes”-ét játszották. Szerepel a darabban egy csibész, akif Matány Antal alakít. Matány éppen befejezte az öltözködését, amikor belépett öltözőjébe egy jóbarátja, aki arra kérte

meg őt, hogy vezesse be a színházba. A Nemzeti Színház öltözőfolyosójáról a páholyokhoz lehet jutni és Matány ezen az úton kísérte ki ismerősét. Az előadást éppen megkezdték, amikor Matány óva-

losan kinyitotta a vasajtót. Gyorsan körülnézett, hogy nincs-e valaki a páholyfolyosón, majd új-ját a szája elé léve figyelmeztette a barátját, hogy csendben jöjjön utána. Ezek a gyanus mozdulatok végképp megerősítették az ott üldögélő páholynyitogatónőt abban, hogy valami tolvajjal van dolga és

rémületében kiáltozni kezdett, azt gondolva, hogy a esibész a nála elhelyezett kabátokat akarja ellopni.

Hiába intette csendre Matány az aszszonyt, az csak tovább kiáltozott és pillanatok alatt ott volt valamennyi jegyszedeő egy rendőr vezényletével. A kritikus helyzetet a Nemzeti Színház egyik oda-siető altisztje mentette meg, aki felismerte és igazolta Matány Antall. Ugy-e kedves?

Talán tud arról, hogy Lengyel Meny-hért és Szánthó Tivadar operáját, a „Taijun”-t megvásárolta az egyik amerikai beszélőfilmgyár. A dolog előzményei azonban talán még érdekesebbek, mint maga a tény.

Szánthó Tivadar néhány héttel eze-lőtt elutazott Ber-
linből azzal, hogy Párizsba megy. Utközben azonban kiszállt Önhausen-ben, ahol iszap-kúrát akart tartani. Erről azonban a világon senki sem tudott. Közben az amerikai filmgyár igazgatója megérkezett Berlinbe Szánthót keresve, aki mikor megtudta, hogy a zeneszerző Párizsba utazott, azonnal fel-hívta Szánthó ottani villáját. A zene-szerző személyzete azonban jelen-tette, hogy Szánthó nem érkezett meg. Az amerikai ettől a pillanattól jogva fél-óránként hívta fel Szánthó párizsi villá-ját, természetesen eredménytelenül. Végre

neki is eszébe jutott, hogy Szánthó talán a Berlin—Párizs-i útvonal egyik állomásán kiszállhatott.

Erre sorra felhívta azokat a hely-ségeket, amelyek mellett a vonat elmegy.

Ennek eredményeképpen éjjel fél egykor megszólalt Szánthó önhauseni szobájá-nak telefonja. Az amerikai jelentkezett Berlinből és másfél órás beszélgetés után szóbelileg már meg is állapodtak. A „Taijun” lesz különben az első száz-százalékos beszélőfilm. A felvételeket februárban kezdik meg Marseilleben. A szerződés értelmében Szánthó köteles a felvételek alatt jelen lenni és a partitúrárt szükség esetén új részekkel kibőví-teni.

A Király Színház igazgatósága ebben a szezonban úgy látszik bonviván gyű-jléssel foglalkozik. Kertész Dezső és Nádor Jenő után ugyanis most Tolnay Andort — a jelenleg Sze-geden játszó bonvivánt — akarja leszerződtetni.

Tolnay azonban nem igen hajlandó otthagyni biztos helyét a Király Színházért,

mert attól fél, hogy a sok bonviván között elvész a szerep.

Na nem untatom magát tovább és most már csak röviden beszélem el, hogy a kis Zoli levelet írt Innsbruckból és tudatja mindenkivel akit illet, hogy jól érzi magát. Az egyik legnagyobb varieté-ben lép fel esténként nagy sikerrel.

A jövő héten megnyíló Bethlen téri színpad Kellér Dezsőt szerződtette le dramaturgnak.

Most pedig mosolyogjon, a kutyafáját, mert jön a vice:

— Mondd csak — kérdi Kabos Gyula kisfiától egy kis játszópaj-tása, — ha össze-ütjük a fejünket agyarázkódást ka-punk?

— Én fellétle-nül — hallatszik a gyors válasz. — de te semmiesetre sem.

Tristan Bernard
* FÉLTEKÉNY *
Bernard
* Shawra *

Párizs, 1929 november 7.

Különös, vicces fiú ez a nagy-szakállas francia vígjátékíró — ez a Tristan Bernard. Megtette velem azt a csúfságot, hogy Párizsban, a világhírű lustálkodó, délig alvó Párizsban a kora délelőtti órákban invitált magához, amikor a „Délbáb” számára intervjút kértem tőle. Ennek az eljárásnak a merész, forradalmi voltát csak akkor tudjuk teljes mértékben megítélni, ha tisztában vagyunk azzal, hogy a francia fővárosban a revűszínházak táncoslábú görljeitől kezdve az illusztris, világszerte ismert művésznőkig, a háziszerezőktől kezdve a nagyképű kritikusokig mindenki, aki a színházak maszti- és Chanel-szagú levegőjében él, mozog, szoroz vagy oszt — szóval, számít, az csak délután ébred, este dolgozik és hajnalban fekszik. Tristan Bernardnál azonban, úgy látszik, más a házirend.

Az előkelő Étoile-negyed egyik legszebb útján, az Avenue Hoche-on van az új fészke. Valóban új fészke, mert a régi lakását is megtartotta, de tekintettel, hogy most nősiült (a napokban érkezett vissza a nászútjáról), az új menyecskével, új lakásba költözött.

Pompás szalónban kínál meg helylyel a hóbitás szobalány. Néhány percig várni kell, mert a mester éppen munkában van. A félig nyitott szárnyas ajtón keresztül behallatszik egy harmadik vagy negyedik szobából egy írógép szorgalmas kattogása. A várakozás percei egy cseppet sem unalmasak, mert legalább van időm körülnézni az izléssel összeválogatott és muzeális értékű tárgyakkal bebútorozott terebben.

Egyszerre elcsendesedik az írógép és néhány pillanat múlva megjelenik a patriarkális szakállal maszkírozott tréfacsináló. Nagyszerű életerőt, életörömet áru el minden mozdulata. Ez nem megjátszott dolog nála, eredeti, hamisítatlan vitalitás, amelyet a jóságos nagyapaszakáll csak enyhít, de nem takar el. A külsőségekre kü-

lönben láthatólag mitsem ad. Nem ölt buja színű pizsamát vagy komor barátságát, ha intervjút kérő újságíró fogad. Egyszerűen csak úgy, papucsban, a gyűrött hálóingre felkapott zakkóban tipeg be, pontosan úgy, amint az imént az írógép mellett.

Nem mulaszthatom el, hogy meg ne említsem, mennyire nem változott azóta, amikor utoljára láttam. Pedig annak jó darab ideje már. Vagy tizenöt éve. Háború előtt, valami jótékony célra rendezett előadásra írt egy kis alkalmi komédiát. Az előadást a Théâtre Sarah Bernhardban tartották meg és a kis darab szereplői Sarah Bernhard, maga Tristan Bernard és Tristan Bernard egyik fia, Raymond Bernard (azóta filmrendező lett) voltak.

— Nana — mondja mosolyogva, — nem kell túlozni. Felettem is csak eljár az idő. Azért nem panaszkodhatom. Még csak hatvanhárom éves vagyok. *Kalonságnál ez veszedelmes életkor, mert szegény tábornokokat ilyen korban már kérlelhetetlenül nyugdíjba küldik.* De a civileletben ez még a legszebb férfikornak számít.

Érdekes, hogy ma magyar színházi újság számára kérnek tőlem nyilatkozatokat. Éppen most kaptam értesítést, hogy darabjaimat ma este mutatják be Budapesten. *Nagyon, nagyon kíváncsi vagyok, hogy fogadja az elkényeztetett budapesti közönség.* Nem csoda, hogy el vannak kényeztetve, mert pompás a magyar szerzői gárda. *Állandóan figyelemmel kísérem a Magyarországra felől érkező színházi termést.* Meglehetősen ismerem is az újabb magyar színpadi irodalmat, de *személyesen csupán Molnár Ferencet ismerem.* Ő azután nem csupán jó ismerősöm, de igazi jó barátom is. Benne elsősorban a nagyszerűen kifejlődött elképzelt erő, fantáziát csodálok, mert ez olyan dolog, amit a mai írókban nagyon, nagyon ritkán talál az ember. Sajnos, Budapestet még nem ismerem, pedig már annyi szépet hal-

lottam róla, hogy elhatároztam, amint alkalmam lesz rá, ellátogatok a magyar fővárosba.

Amikor megmutatom neki a „Déli-báb” egy példányát, elragadtatását fejezi ki. Különösen a francia lapokhoz nem hasonlítható, kényelmesen kezelhető formátuma ragadja meg a figyelmét. Egy pillanatig hallgat, azután tréfásan hunyorítva a szemével, így szól:

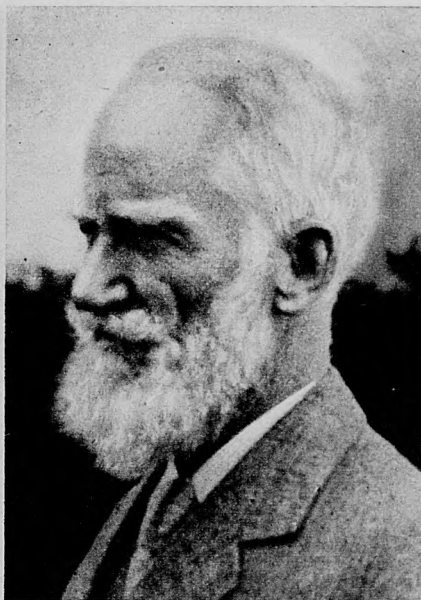
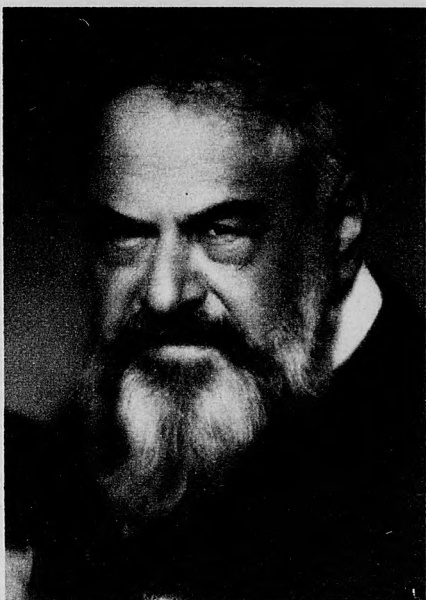
— Egyszóval, ebben az ujságban fog megjelenni az intervjú. Rendben van. De kérem, nagyon vigyázzanak, hogyha fényképet is közölnek, az Isten szerelméért, el ne cseréljék valahogy. Eppen mostanában esett meg velem, hogy egy spanyol lap tudósítója járt nálam. Néhány nap mulva beküldi az ujságot, amelyben az intervjú megjelent. Képzelve, majd megpukkadtam a dühtől. A rólam szóló intervjú keretében az én képem helyett Bernhard Shaw fényképét közölték le. Nahát, ez már mégis csak disznóság. Nem mondom, az a Bernhard Shaw sem valami nagyon rossz író, de kikérem magamnak, én már mégis csak sokkal szebb gyerek vagyok, mint ő!

A tréfán maga is jót nevet, azután a szakállát simogatva, így folytatja:
— Egyébként rengeteget dolgozok.

Naponta legalább tíz keresztretvényt fejtek meg, sőt, ha ihletett hangulatban vagyok, még magam is készítek egészen sikerült rejtvényeket. Van azután egy mellékfoglalkozásom is, új darabokat írok. Jelenleg három van munkában. Mindig egyszerre több témán pepecselek. Ha az egyiket megunom, akkor folytatom a másikat. Legközelebb a második francia nemzeti színház, az Odeon mutatja be egy új darabomat, amelynek a címe *L'École des Charlatans* lesz.

Tristan Bernard mindjobban belejön a beszélgetésbe és szinte meghökken, amikor kijelentem, hogy „köszönöm, kedves mester, ez elég lesz egy cikkre, a többit majd legközelebb”. Szívélyesen búcsúzik, kikísér és az előszobáajtóból még utánam szól:

— Nagyon kérem, ha magyar ujságokat kap, közölje velem, milyen kritikával fogadta a budapesti sajtó darabjaimat. Egyébként bármikor délelőtt felkeres, nagyon szívesen rendelkezésére állok. Csupán arra kérem, vigyázzanak, nehogy összecseréljék a képemet Bernhard Shaw ábrázatával. Nem szeretném, hogyha a budapesti hölgyek kellemellen impressziókat nyerének rólam.
rónai victor.

A félreértések elkerülése végett

Ez Tristan Bernard

Ez pedig Shaw Bernhard

Dekobra magyar társzerzője

Maurice Dekobra, a világ egyik legtöbbet olvasott írója — és a világ egyik legnagyobb — utazója. Legutóbb Indiát járta be. Ott felfedezett különböző hindu dolgokat. Akkor eljött Budapestre.

Itt felfedezett egy drámairót.

Egy fiatal magyar újságíró személyében. Az újságíró neve: Nagy István. Dekobra olyanformán fedezte fel a fiatal író, hogy szerződést kötött vele, amelynek értelmében

közösen írt darabjuk — Párizsban fog színpadra kerülni legelőször.

Beszélggettünk Nagy Istvánnal erről az ügyről. A következőket mondja:

— Majdnem véletlen volt az egész. Ugy kezdődött, hogy Párizsban írtam egy háromfelvonásos vígjátékot. Az a címe, hogy: „Imádom, Sándor”. Megírtam — mert imádtam a témát és

Nagy István

mert Párizsban az embernek csupa imálandó dolog jut az eszébe. Egy kicsit újszerű ez a darab, egy kicsit fiatalos és amikor befejeztem, azt hittem: „Na Pista, ezzel a darabbal híres ember leszel!”

És elküldtem Marton Sándor dr. színpadi kiadónak. Pénzt adott rá és — rögtön lefordította németre. Ekkor kezdtem várni a hírnevet Berlinből és a budapesti színiigazgatói irodákból. A darabot elolvasta Góth Sándor. Azt mondta rá: *különő!* Elolvasta Gombaszögi Frida. Azt felelte, hogy: *A szerepet el akarom játszani.* Az igazgatói irodák azt mondták:

Jó, jó, csak maga még olyan fiatal, még szakálla sines, stb. . . .

Hát ilyen szakállas problémákkal foglalkoztam éppen, amikor Budapestre érkezett Maurice Dekobra. Aznap éppen leborotváltattam a szakállamat (28 éves vagyok, mindennap borotválkozom) és így szakáll nélkül nézegettem darabom német példányát. Ebben a pillanatban eszembe jutott Dekobra. Párizsból jó barátom, ismerősöm. Gondoltam: „Mi történnék. El fogja olvasni. Kíváncsi vagyok rá mit szól hozzá!”

Már ott is voltam nála a kézirattal. Azt mondta:

— Most csak egy félórám van. Elolvasom az első felvonást még ma. Este megtartom felolvasásomat és a többi holnap nézem meg. . . . A vizsontlátásra.

Aznap este ott voltam én is Dekobra felolvasásán. Mikor Dekobra a pódiumra lépett, észrevett engem és — *kacsintott* a balszemével. Erre én visszakacsintottam ugyancsak a balszememmel és — a felolvasás után így szólt Dekobra:

Elolvastam az egész darabot. . . mikor kötünk szerződést?

Másnap szerződést kötöttünk Marton Sándornál. Nem kellett előszobázní, nem kellett várni, sem vitatkozni, sem

Hétfőtől, november 11-étől,
szombatig, november 16-áig

„Habselyem“-hét

a Corvin Árúházban

„Habselyem“-ből készült cikkeink (**Selyem- és Gyapjúárúgyár rt. készítménye**) már régen meghódították vevőinket. Sok ezer „Habselyem“ nadrágot, inget és pyjamát adtunk már el. Vevőink nagy része azonban arra is kíváncsi, hogy mi is az a „Habselyem“ és miképpen állítják elő. **Ezt akarjuk bemutatni a „Habselyem“-héten.** Ezen a héten árúházunk földszintjén a „Habselyem“ gyártási módja, négy Blaha Lujza téri kirakatunkban pedig a „Habselyem“-ből készült összes cikkek, valamint a **Selyem- és Gyapjúárúgyár rt.** többi készítményei láthatók.

Különösen felhívjuk b. figyelmét a kézzel himzett „Habselyem“-cikkekre, úgy mint

Női fehérneműek

Női pyjamák

Reggeli ruhák

Gyermekruhák

BÜNTÉNY, MELYET NEM NYOMOZTAK KI

IRTA
A. J. BROWN

I.

Kopogtattak az ajtón.

— Miss Coronne száma következik — szölt be az ügyelő.

Az agyonhajszott, csupaideg ember egy pillanatra körül nézett az öltözőben, amikor beszölt. Láttá Coronne árnyékát a spanyolfal mögöl a falra vetödni. Aztán dühösen becsapta az ajtót.

— Még csak nem is válaszol a d... — és itt egy komisz, sértö szöt morzsolt össze a fogai között.

Mr. Strange, az ügyelő, nagyon haragudott Coronne művésznöre. Hogyne! Hiszen a szemefényét rabolta el töle: a fiál. Milyen jó fiú volt ez a Joe, amíg ez a dög ide be nem lette a lábát. Alig jött ki az iskolából, máris bonviván lett annál a színháznál, ahol az apja ügyelő volt. Milyen szép napok következtek ezután! Sikerek, nagy fizetés, megkülönböztetett bánásmód. Már nem kiabált vele, az öreg, feledékeny emberrel a rendezö, hanem mindenki „Strange papá”-nak szöltötte. A nöktöl szivart kapott ajándékba, a férfiak pedig magukkal vitték mulatni. Ö is emelkedett a jóval.

Joeval egyetértésben éltek. Nem volt köztük soha vita, veszekedés. Egy lakásban laktak, együtt jártak haza és az öregnek mindig volt zsebpenze.

Szóval, mindennek egy csapásra vége lett, amikor Coronne, ez a komisz démon, belette lábát a színházhoz.

Joe egyszerre megváltozott.

— Holnap más lakásba költözök — jelentette apjának egy hét mulva, — elvégre nem ülhetek életem végéig az öledben.

Aztán gyorsan következtek az események: Elmaradt a zsebpenz, mert Joe sokat költött. Megritkultak az adományok, mert mindenki azt hitte, hogy összeveszett a jóval és az öreg egy-két hét alatt teljesen kegyvesztett lett.

Ezt nem bírta sokáig az öreg Strange és egyszer a színpadon odament a jóhoz: — Te Joe — mondta, — miért költöd minden pénzed erre a bestia Coronnere? Hiszen megcsal! Kihaszznál és...

— Hallgass! — vágott közbe idegesen Joe, — én már felnött ember vagyok és tudom mit csinálök.

Ezt a beszélgetést persze mások is hallották és aznap a rendezö ismét lemarházza az öreg Strange bácsit. Coronne pedig halálos ellensége lett.

II.

Visszacsoszogott a színpadra. Coronne még nem volt ott. Idegesen nyomkodta a csengőt és közben szilkozódott.

Coronne nem jött, pedig veszedelmesen közeledett az a perc, amikor színpadra kellett volna lépnie.

Az öreg Strange őrjöngött dühében. Megint ő fog kikapni a rendezőtől, ha késés lesz. Kimegy megint érte, de olyan goromba lesz vele hogy...

A vasajtónál Coronne öltöztetőjével találkozott.

— Strange... — szólt sápadtan az öltöztető.

— No, mi az?

— Miss Coronne...

— Jön már végre?

— Nem jön... többé...

— Mit beszél?

— Meggyilkolták!

III.

Nem kell megijedni. A dolog nem volt olyan tragikus, mint ahogy a kissé hiszterikus öltöztető az első percekben látta. Az előadást persze félbeszakították.

Mire Joe Coronne öltözőjébe ért, már az egész színház személyzete ott tolongott.

— Odakötötték a székéhez — ujságolta a komika.

— Elkábították...

— ... és elvitték az ékszeréit.

Joe félretolta az izgatott embereket és közelebb ment a pamlaghoz, amelyre Coronnal fektették. Éppen a színházi orvos hajlott föléje.

— Kloroform... — mormogta az orvos.

A színházi orvos hajlott föléje

Egy érdekes fejű, borotvált arcú úr áll az orvos mellett. Rá sem nézett az életelen színésznőre, hanem a szobában levő embereket nézte. Egy pillanatnyi csendet felhasználva, megszólalt:

— Ki volt itt utoljára a művésznőnél?

Halotti csend lett.

Hát persze. Erre nem is gondoltak! Ki volt itt utoljára, ki csinálta ezt az egészet?

Az emberek egymásra néztek, kissé gyanakodva, csak Joe állt sápadtan a pamlag mellett és le sem vette a szemét a nőről. A kollégák összesúgtak:

— Szegény Joe, hogy szenved.

— Nagyon szereti ezt a nőt.

De a borotvált arcú úr újra megszólalt:

— Ki volt itt utoljára?

IV.

Az öltöztetőnő zokogva mesélte el, hogy a művésznő körülbelül félórával ezelőtt elküldte őt a lakására valami jelentéktelen megbízással. Észrevette, hogy ezt csak azért csinálta, mert egyedül akart maradni az öltözőjében. Mire visszatért, már a székhez köfözve találta a művésznőt.

A borotvált arcú úr újra megszólalt:

— Jelentkezzenek azok, akik félórán belül beszéltek a művésznővel.

Az öreg Strange jelentkezett. Más senki.

Ezután az események már gyorsan következtek. Tanuvallomások hangzottak el Coronne és Strange közismert rossz viszonyáról. Elmondták, hogy az öreg éppen Coronne miatt került rossz anyagi viszonyok közé és az utóbbi időben már nyomaszó adósságai is voltak. Még az éjjel házkutatást tartottak Strange lakásán s bár semmit sem találtak, az öreg ügyelőt mégis leletartóztatták.

V.

Joe másnap reggel halálsápadtan jelent meg a színháznál. Mindenki sajnálta a szimpatikus fiút, akit most ez a kettős csapás ért. A lesújtott, megtört embereknek kijáró tisztelettel álltak félre az útjából, amikor Coronne feldúlt, elhagyott öltözője felé tartott.

Mikor benyitott, meglepetten konstataálta, hogy már megelőzték. A borotvált arcú úr éppen a pamlag alatt kóborászott, mikor Joe belépett. Szívélyesen üdvözölték egymást és Joe csak most tudta meg, hogy a borotvált arcú úr Mac Marrow detektív, aki tegnap éppen ügyeletes volt a színháznál és így mingyárt kéznél volt.

— Magához tért már Coronne? — érdeklődött Joe.

— Még tegnap este.

— Na! És mit mondott?

— Nem sokat. A spanyolfal mögött ült az öltözőasztalánál, amikor hallotta, hogy nyílik az ajtó. A spanyolfal mögül nem látni az ajtóra s így nem tudja ki jött be. A következő pillanatban kallant egyet a villamos kapcsoló és koromsólét lett az öltözőben. Ami ezután jött, az már elképzelhető. Sikoly, kloroform, stb.

— De honnan vett a támadó kloroformot és kötelet?

— A kloroformot magával hozta, a kötelet itt találta. A kötel a színház tulajdona.

— Miért tartóztatták le az apámat?

— Meg kellett tenni — szabadkozott MacMarrow mosolyogva. — Ő járt itt utoljára, ő gyűlölte a művésznőt, ő ismerte itt a járást annyira, hogy sötétben is eligazodott. A kötelet a színpadról hozta magával, a kloroformot pedig a „Jó szív” patikában vette.

Joe halálsápadtan hallgatta a detektív kijelentéseit.

— Biztos, hogy ő vette? — kérdezte dadogva.

— Istenem, semmi sem biztos, de valószínű. A kloroformot esti zárás után szolgálták ki. Az inspekciónak segéd, mikor meghallotta, hogy gyilkosság történt, megszökött ijedtében. De majd megtaláljuk.

— Szegény apám... — suttogta maga elé Joe.

Leborult az apja ágyára

VI.

De a patikussegédet nem találták meg soha, Strange pedig tagadott körömszakadtig. Most már akadtak tanuk, akik bizonyították, hogy az öreg Strange csak egy percre ment ki a színpadról, Coronnet szólítani. Ennyi idő alatt nem lehetett a rablást elvégezni.

Hamar változik a színeszek hangulata. A lenézett, öreg Strange-ot örömjongással fogadták a színháznál másnap este. Nem volt bizonyították ellene . . . kiengedték.

Coronne is hamar kiheverte az izgalmakat. Másnap este már ő is játszott. Csak akkor támadt fel ismét a hisztériája, amikor az öreg Strange a színpadra szólította.

— Gyilkos, rabló — sikolozta.

De már mindenki nevetett rajta és Strange aznap este ismét garmadával kapta a szivarokat.

Csak a fia került. Joe teljesen le volt törve. Távol tartotta magát Coronne-től is. A második felvonás szünetében Coronne szemrehányást is tett neki :

— Mi van veled Joe? Az apád helyett te haragszol rám?

— Menj innen, mi végeztünk egymással!

VII.

Egy hét alatt mindenki elfelejtette már az eseményeket, amikor újabb fordulat történt. Egy este, amikor Coronne bement az öllözőjébe, egy kis csomagban ott feküdtek az elrabolt ékszerei az öllözőasztalon.

Ujra kijöttek a detektívek és az eredmény megint semmi.

Coronne örömeiben újra közeledett Joe-hoz, de ismét rideg elutasításra talált. Joe viselkedését senki sem értette a színháznál, de a színész szeszélyes és így nem kutatták az okokat. Furcsa volt a viszony Joe és apja közt is. Joe kitarotán került az apját. Ezt sem értették a színháznál, de hát ki érti meg egy bolond bonviván lelkiállapotát?

VIII.

Körülbelül egy hónap telt el az események után, amikor Strange papa elkese-redetlen tért haza elárvult lakására. Joe miatt volt elkeseredve. Hiába viselkedett vele szemben komiszul ez a gyerek, mégis csak a fia és apai szívét rettenetesen szorongatta az aggodalom a jiáért.

Joe ugyanis a színházi rablás óta állandóan ivott. Ugy látszik a szerelmes ember és a jó fiú kelt harcra benne és meghasonlott önmagával.

Részezen járt be a próbákra és egyszer be kellett ugorni helyette valakinek, annyira be volt rúgva. Hová fog ez vezetni? Derékban törik ketté a szegény jó karriérje.

Az öreg Strange éppen lefekvéshez készült, mikor kopogtak az ajtón. Joe állt a küszöbön. Színjőzan volt.

IX.

Leborult az apja ágyára és zokogva könnyített a lelkén.

— Én raboltam ki Coronnet! — dadogta. — Meg akartam ölni, mert megtudtam, hogy megesal és csak játszik velem. De nem volt hozzá erőm. Bosszúból, nagy dühömben elvittem az ékszereit, mert tudtam, hogy ez fájni fog neki. Ne haragudj rám, hogy szenvedni engedtelek, de tudtam, hogy nem lehet semmi bajod. Rettenetes napokat éltem át . . . bocsáss meg nekem.

— Hol vetted a kloroformot? — kérdezte Strange.

— Egy patikus barátom adta. Pénzt adtam neki, hogy menjen Európába. Ugyis régen vágyott oda.

— Mi lesz most veled?

Joe arcán először jelent meg mosoly:

— Itt fogok lakni ismét veled! Rendes ember leszek.

Strange arcán földöntúli boldogság sugárzott. Mélyen szívta be a levegőt és széltárt karokkal a boldogság csücsán járva sutlogta:

— Megint nem mer majd lemarházni a rendező . . .

Egy kis tévedés

— Jaj, anyukám, megcsipett egy darázs — kiált fel ijedten Sziklai József kisleánya, Györgyike.

— Tégy rá hamar amoniákot.

— Sajnos, nem lehet — legyint a kezével Györgyike.

— ?

— Mert már elrepült!

Kérdés, amely feleletre vár

— Ha jól viselkedsz, a mennyországba jutsz, ha rosszul, a pokolba — tanítja Sziklai József kisleányát, Györgyikét. — Érted?

— Ezt már érteném — feleli Györgyike, — csak még azt nem tudom, hogyan kell viselkedni, ha azt akarom, hogy a moziba jussak.

Megoldás

— Mit adsz a férjednek, ha nem izlik neki az az ebéd, amit főztél? — kérdi az ifjú színésznőtől, aki nemrégiben ment férjhez, Ághy Böske.

— A kabátját és a kalapját.

Ugratás

— Én nagyon igazságos vagyok magammal szemben — jelenti ki Radó Sándor, — baklövéseimen én nevetek legjobban.

— Irigyellek — szól közbe Salamon Béla, — vidám életed lehet.

Az elkésett tanítás

Egyik ifjú színészünk régebb idő óta hevesen udvarol egy úrileánynak, aki mit tagadjuk, viszonozza az érzelmeit. A minap heves csókolózásba voltak elmerülve, amikor benyitott a leány apja, aki éktelen haraggal kiabált rá a színészre:

— Mi az, maga a leányomat csókolja! Majd megtanítom én magát!

— Ó köszönöm, köszönöm — szerénykedett a fiú, — szükségtelen. Egészen jól megy ez anélkül is.

Vénkisasszony sóhaja

— Istenem! Mennyi alma — és sehol egy Ádám!
(La Vie Parisienne)

A ruha

— Már megint egy új ruha kell, Kitty?
— Igen. Képzeld, a másikat megette egy moly!
(The Passing Show)

Autó

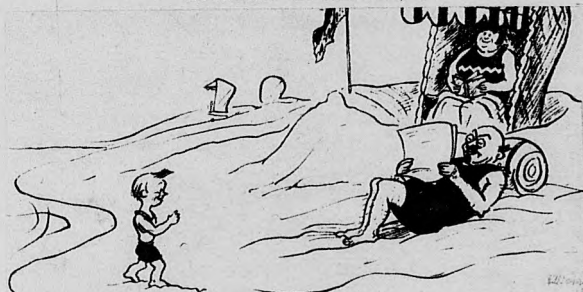
— Te tudod biztosan, hogy ki lopta el az autódat és nem jelented fel?
— Várok egy pár napig.
— Az Istenért! Miért!
— Hadd javíttassa meg, szegény! (Le Pele-Mele)

Az utolsó pillanatban...

Mikor a törzsfőnök fia szenvedélyes autogramgyűjtő.
(Bystander)

Samuka érdeklődik...

— Papa, kik azok az anarchisták?
— Azok, fiam, mindent maguknak akarnak és sohasem mosakodnak!
— Papa, akkor én is anarchista leszek, ha meg-növök!
(Jugend)

Gyermekjáték

— Tommy, miért van annyi lyuk a nadrágodon?
— Csemegekereskedést játszottunk és én voltam az ementháli sajt.
(Los Angeles Times)

Összhang

— Az egyik gyerekel magammal viszem ma a templomba.
— Melyiket, nagyságos asszony?
— Amelyik legjobban illik az új ruhám színéhez!
(Esquella)

Ris * * a nekedoták nagy színészek * * * *

Ifj. *Lendvai* Márton szenvedély nélkül még lelkesedni sem volt képes. Képtelen volt dicsőíteni valakit huszáros káromkodás nélkül. Mikor meglátta *Munkácsy* Mihály két első képét, a „Hazatérő huszár”-t és a „Kukoricafosztást”-t, már beállt Keresztelő szent Jánosnak és hirdette Krisztus jövetelét, Mikor pedig megtudta, hogy Pesten van az a borzas zseni, aki a képeket festette, fölkereste, megölelte, agyon-sókolta, miközben így beszélt hozzá:

— Hogy a mennydörgős mennykő üssön beléd, te alávaló gazember... te... te... édes... te drága... te Miska!...

Aztán sírva fakadt.

A 70-es évek művészeinek egy része a Kammon-kávéházban tanyázott. A kompánia lelke *Szigeti* Imre volt, a je-

Te alávaló gazember

les színész. Megegett egyszer, hogy a Kammon-kávéház fülkéjében idegen ember ült a törzsasztalhoz és ez nagy baj volt, mert zavarta őket.

Belekötni nem lehetett, mert ez nagy parasztság lett volna. Távozásra nem lehetett felszólítani, mert joga volt odaülni, ahová akart.

Végre is megérkezett *Szigeti* Imre, ki gyűlölte az idegeneket. *Szana* Tamás kétségbeesetten integetett neki, hogy most mit fognak csinálni? Az idegen ázsiai nyugalommal szivarozott az asztalnál és ujságot olvasott.

Egyszer csak *Szigeti* nyögni kezdett.

Kazár Emil, a szellemes fiatal író, ijedten szólalt meg:

— Mi történt, Imrus?

— Rettenetes!... Borzasztó! — nyöszörögte mind erősebben a színész.

Szana Tamás kezdte most faggatni:

— Beszélj világosabban, Imre!

Szigeti Imre nagyot bődült, mint egy oroszlán és rávágott az asztalra:

— Vége van mindennek... vége...

Még néhány perc... igen... már nem bírom tovább! Egy órával ezelőtt egy veszett kutya harapott a lábamba...

Az idegen e szavakra levágta az ujságot az asztalra s úgy futott ki a Kammonból, mint egy örült.

Mikor Debrecen város küldöttsége egy alkalommal tisztelgett *Ujházi* Edénél, a város szülötténél, az ünnepi szónok ezt mondta:

— Ön, aki a legnagyobb magyar színészek egyike...

Az ünnep végén egy jelen volt vén statiszta így szólt *Ujházi*hoz:

— Ha Mester csak a legnagyobb színészek egyike, akkor ki a legnagyobb színész?

— Hát valószínűleg maga, kedves *Havlicsek!* — felelt *Ujházi* jókedvűen. *Hargitay* *Tihamér*.

A nők bálványai

REGÉNY. IRTA: P. HEAT

FORDITOTTA: FORRÓDÁL

Tom Gibson, az elkényeztetett színész, megunt a nőket és elhatározta, hogy minden összeköttetést megszakít a szép nemmel. Miss Mary Overton, Overton bankár leánya, bosszúra szólítja fel a visszautasított nőket és bojkottot hirdet az elbizakodott színész ellen. A fellázított nők erőszakkal akadályozták meg, hogy a nézők bemehessenek a színházba és Gibsont végzetes bukás fenyegeti. Válságos helyzetében Gibsonnak ravasz ötlete támad. Ráveszi a színház primadonnáját, miss Dórát, hogy vállalja a feleség szerepét. A házasságát nyilvánosságra is hozza azzal, hogy ezért állt ellen eddig a nőknek. Ám a csel visszafelé sül el, mert miss Dóra ragaszkodik ahhoz, hogy Gibson őt most már valóban vegye feleségül. Ebben a válságos helyzetben tér vissza afrikai útjáról lord Swensbury, Dóra régi imádója, aki Dórát visszaköveteli.

Dóra fején villámgyorsasággal cikázta át a gondolatok. Ha most kitart Gibson mellett, úgy esetleg mindent kockára tesz és elveszítheti a játszmát. Gibsont nem bizonyos, hogy megtarthatja, ellenben a lordot örökre elszalaszthatja, ha nem ragadja meg ezt a nagyszerű alkalmat.

— Nem igaz, Harry. Nem vagyok a felesége. Csak azért híreszteltem ezt, mert halálosan el voltam keseredve miattad. Azt hallottam, hogy háremet

alapítottál Afrikában. Ha tudnád, mennyit sírtam!

Swensbury megbotránkozva tiltakozott.

— De szívem! Hogyan hiheted ezt a képtelenséget? Hiszen azért jöttem vissza, mert nem bírtam már ki nélküled. Overton barátomnak éppen utasításokat adtam, hogy miként kezelje vagyonomat, ha váratlanul hirtelen halálomról értesülne.

— Ezt érzem hát meg! Ezért rohantam ide! — mondotta Dóra.

És a megrökönyödött Overton-házaspár szeme láttára összeölelkeztek és megcsókolták egymást.

Mrs. Overton szedte magát először össze.

— Ha így áll a dolog — mondotta, — úgy haladéktalanul értesítenünk kell erről Maryt.

— Úgy van — helyeselte mr. Overton. — Fel kell világosítanunk, hogy súlyos tévedés áldozata!

És karját nyújtva feleségének, Mary szobája felé siettek.

— Ah, szegény lányunk — mondotta Mrs. Overtonné, — mennyi fájdalomtól szabadult volna meg, ha ezt előbb tudja! Képzeld el, reggel óta folyton sír!

— Borzasztó! — mormogta mr. Overton.

Mosdásnál nélkülözhetetlen a **Dr. Morisson** mosdóviztabletta

Mikor Mary szobája ajtajához értek, habozva állak meg egy pillanatra. Mrs. Overton szíve hevesebben dobogott.

— Milyen lélekemelő pillanat az anya életében — mondotta férjének, — mikor hírül viheti gyermekének, hogy boldogságának nincsenek már akadályai.

— Bevallom, Daisy, hogy én is izgottt vagyok!

Az ajtó kinyílt és megdöbbenve tántorodtak vissza.

Leányuk egy idegen férfi karjaiban feküdt és csókolózott.

— Mary! — kiáltotta elszörnyedve Mrs. Overton.

— Uram! — bömbölte böszén Mr. Overton.

De Mary még csak abba sem hagyta a csókolózást. Csak úgy az egyik kezével intett, hogy ne zavarják. Csak mikor látta, hogy apja egy haragos lépést tesz feléjük, akkor mondta szemrehányó hangon:

— De papa, hát nem látod, hogy ez az úr Tomy Gibson?

MÁSODIK RÉSZ

Tom Gibson házassága

I.

Nagyon jól tudom, hogy minden más író befejezte volna Tom Gibson történetét abban a pillanatban, amikor Maryt karjaiba zárta és Mary bemutatta szüleinek:

— Ez az úr Tom Gibson, a vőlegényem!

Ez kétségtelenül a légszabályosabb Happy end. A szerencsés befejezés. A hős feleségül veszi a hősnőt.

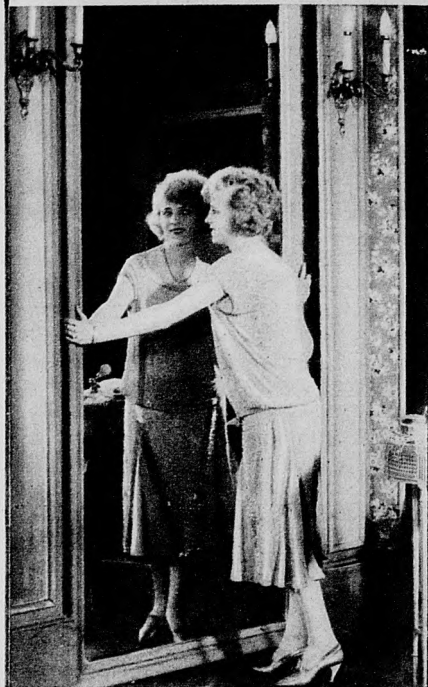
De bocsánatot kérek! Legyünk őszinték egymáshoz. Hát csakugyan mindig szerencsés befejezése a házasság a sze-

EMILE GABORIAU híres regénye:

A bűn forrágában

Ára bérmentve 1 pengő 10 fillér. Megrendelhető a „DÉLIBÁB” kiadóhivatalában, Budapest, VII. kerület, Dohány uca 12. sz.

Ezerszer gyöngyörködik

magában és új toalettjében a Párisi Divat minden olvasója, mert ez a lap többszáz csodaszép párisi modellt és szebbnél szebb kézimunka-rajzot közöl minden számában, amelynek szabásmintái igen olcsó áron megszerezhetők.

Féláron küldjük Önnek a Párisi Divatot egy héttel a megjelenés után (tisztá, visszamaradt lapokat), hogy megismerje ezt a rendkívül érdekes lapot, még pedig $\frac{1}{4}$ évre 3 pengő 50 fillér helyett 1 pengő 80 fillérért.

Kérjen egy mutatványszámot, melyet ingyen és bérmentve küldünk. Kiadóhivatala: Budapest, VII, Dohány uca 12.

ZONGORÁK, GRAMOFONOK

és minden más
hangszer

Reményinél

BUDAPEST,

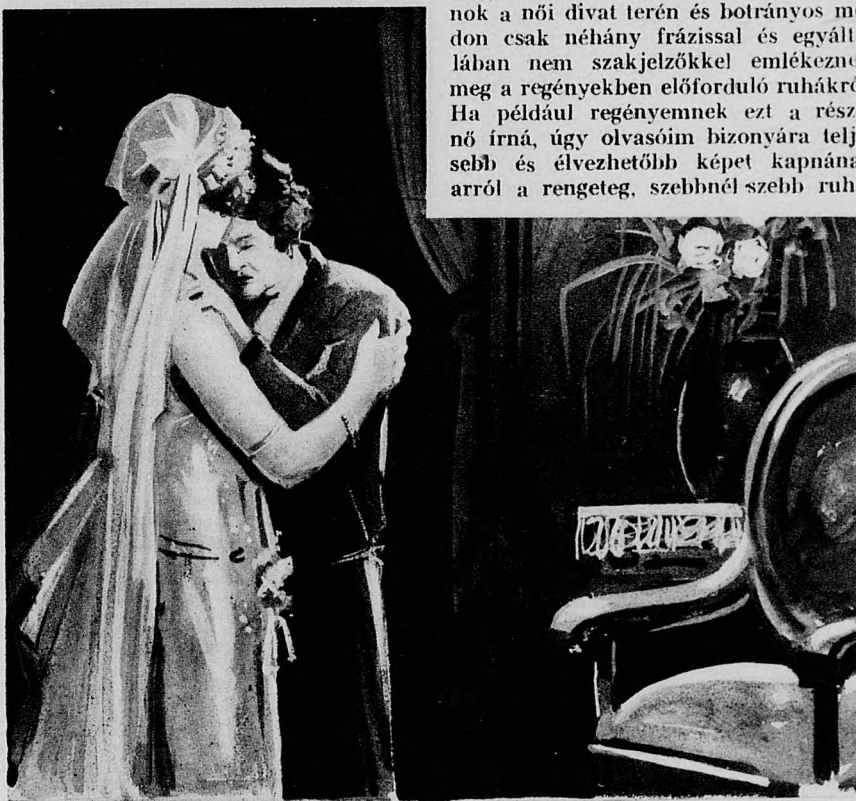
VI/37 Király ucca 58-60 sz.

relemnek? Az frók úgy tesznek, mintha soha életükben nem láttak volna még veszekedős férjeket, rossz feleségeket, házassági tragédiákat. Ez nyilvánvaló álszenteskedés. Az olvasónak igenis joga van elkísérni rokonszenves hőseit a házasság küszöbén túlra is. De hát miért is szakítsuk meg valakivel az ismeretséget csak azért, mert megházásodott? Miért ne kísérjük tovább a sorát részvéttel, érdeklődéssel vagy rokonszennel?

Például a legnagyobb könnyelműség lenne, ha elmulasztanánk megtekinteni Mary menyasszonyi ruháját. Anglia va-

lamennyi képeslapja leköszölte ezt a ruhacsodát. Egy epés hölgy megjegyezte, hogy: ilyen fenséges ruhához már nem is kell menyasszony! De ez határozatlan rosszmájúság volt, mert Mary tündöklő szépsége még ezen az ezeregyéjszakás ragyogáson is áttört. Gibson megcsináltatta élete háromszázhuszadik frakkját. És ezúttal történt először, hogy nem a walesi herceg tervezett új divatot, hanem ezúttal kivételesen ő csináltatott egy pontosan ugyanolyan frakkot, amilyen Gibsonon volt. És ezzel már kellően jellemeztük a frakk fenséges voltát. Végtelenül sajnálom, hogy a férfirók általában igen járattlanok a női divat terén és botránys módon csak néhány frázissal és egyáltalában nem szakjelzőkkel emlékeznek meg a regényekben előforduló ruhákról. Ha például regényemnek ezt a részét nő írná, úgy olvasóim bizonyára teljesebb és élvezhetőbb képet kapnának arról a rengeteg, szébbnél szébb ruha-

Overton mama folyton sírt és Maryt ölelgette

ról melyet a meghívott vendégek a Gibson és Mary esküvőjén hordtak. Én csak annyit jegyzek meg szerényen, hogy egész életemben nem tudnám azoknak a számláját kifizetni.

Overton mama folyton sirt és Maryt ölegette. A pénzfejedelmek két óra hosszat vonultak fel autóikkal, a rendőrség elzárta az Overton palotához vezető utat. London valamennyi fotóriportere lázasan dolgozott. A riporterrek szerint a nászajándék értéke meghaladta az ötvenezer fontot. Ha ennek csak a fele igaz — és végül ennyi bizalmat csak megérdemel az angol sajtó, — akkor is nagyon csinos summa kerül ki.

Romney direktor is ott állt a nagy szalónban a meghívottak között. A direktor gomblyukában színes szalagok virultak. Gibson nem állhatta meg, hogy halkán a fülébe ne súgja:

— Halló Romney, maga úgy látszik, a Marsall leánya című operett apa szerepét alakítja!

— Miért? — kérdezte megütközve Romney.

— Mert ezeket a rendjelszalagokat maga a kelléktárból szedte ki. Emlékszem rájuk. Hiszen játszottam a darabban!

— Ah, Tomy, milyen boldogtalan

A karcsú nőtypus

meghódította a világot. A divatos vonalak kedvéért sok mindenről lemondanak a nők, amit szeretnek. Egy élvezeti cikket azonban — a valódi babkávét — bátran fogyasztathatják, mert a hamisítatlan babkávét ártalmatlan módon megakadályozza a felesleges zsírképződést. Nem ok nélkül szeretik tehát a nők a babkávét.

Meinl Gyula r.-t.

vagyok, hogy többé nem fog föllépni nálam!

— Mit beszél?

— Hogyan? Hát kedves apósa még nem közölte önnel? Charles Overton nem tűri, hogy a veje operettekben énekeljen és táncoljon! Levélben utasított a direktió, hogy bontsam fel magával a szerződést!

Gibson fel akart habo-rod-ni, tiltakozó szavak tódultak nyelvére, de hát erre nem ért rá. Minden pillanatban rángatták, rendezték, bemutatkozások folytak. Időnként úgy rémlett, mintha Maryt is látta volna. Mary igen el volt foglalva, gratuláló barát-nőit csókolgatta és magában azt gondolta: tudom, hogy puk-kadsz, szívecském!

Nagyon mulatott, hogy a leányok majdnem elnyelték szemükkel Gibsont. Az egyik tréfásan megfenyegette Maryt:

— Jól vigyázz, szívecském, az ilyen szép fiúk nagyon csapodárok szoktak lenni!

— Oh, drágám, ettől nem félek. Egyelőre még nagyon szerelmes belém!

A szalón balsarkában kis női különítmény verődött össze. Asszonyok és leányok. Ezek, miközben pezsgőt ittak és rákot ettek, a következőket állapították meg:

Teljesen érthetetlen, hogy Gibson miért éppen Maryt választotta feleségül, aki nem is olyan nagyon szép és csak toi-

**Elromlott a rádiója?
Nem ég a villany?
Ceszakadt a csillár?
Előírt a villanykapcsoló?
Egy kis olcsó csillár kéne
a gyermekszobába?**

Száz ilyen apró kérdés merül fel a háztartásban, amelyek mindegyike pár fillérrel megoldható. Lelkiismeretesen és olcsón dolgozom és nagyon kérem, hogyha szükség merül fel, írjon egy levelezőlapot, küldje le a leányt, vagy fáradjon be az üzletembe. Nincs az a csekély munka, mit nagyon szívesen ne vállalnék.

Címem: Schwarz Károly,

hat. eng. elektrótechnikai vállalat
Budapest, VII, Dohány uca 10 szám
Telefón: J. 352-37

A PESTI HIRLAP VEZET!

Legtöbb az előfizetője

Legtöbb a vásárlója

Legtöbb a nagyhirdetése

Legtöbb az apróhirdetése

MI AZ OKA?

a PESTI HIRLAP ezen felül-
mulhatatlan népszerűségének
világviszonylatban is páratlan elterjedtségének

Mert független

minden politikai és gazdasági érdekeltségtől. Egyedül a magyar nemzet nagy érdekeinek harcos katonája, elnémíthatatlan szócsöve a nemzet vágyainak, szenvedéseinek és panaszainak.

Mert a legjobb ujság:

Minden időkbén a legkiválóbb írók, publicisták és ujságírók írták és írják. Hírszolgálat a legjobb és leggyorsabb.

Mert a legáldozatkészebb

közönségével szemben. Oldalterjedelme a legnagyobb, naponként ingyenes aktuális műmellékletet ad: a Képes Pesti Hírlapot, naponként változó különleges mellékleteivel, — hetenként ingyen a Pesti Hírlap Vasárnapját, amely többszínű mélynyomású, képes hetilap lesz.

Mert a legtöbb ajándékot és kedvezményt nyújtja

ezenfelül is. Ezek a következők. Ingyen: Voss Richard: „Szent gyűlölet” című regénye vagy a Pesti Hírlap Képes Nagy Naptára és a 10.000 pengős balesetbiztosítás. — Kedvezményes áron: Pesti Hírlap Könyvek, Olcsó színházjegyek, Utazás és üdülés, Műveltség utja, Tolnai Lexikon, Tolnai Világtörténelem.

Gábor Viktória Kozmetika

Modern szépségápolás, tisztátalan arcok rendbehozatala. Hajszálak, szemölcsök végleges eltávolítása. Arcmasszázs. Olcsó bérletrendszer. (Podmaniczky u. 2. II. em. 4. Vilmos császár út sarkán)

lette-jeinek köszönheti a nagy sikereit, meg a papája pénzének. Mary botrányos módon futott Gibson után, a szegény fiú kényszerből veszi feleségül, mert Overton papa rajtakapta Mary szobájában. Az öreg bankár dühöng, állítólag egy fillér hozományt sem ad a lányának, csak valami apanázst kapnak. Ha az ember jól megnézi Gibsont, úgy kénytelen megállapítani, hogy az utóbbi időben erősen megcsúnyult. Egészen bizonyos, hogy ez lesz a világ legrövidebb ideig tartó házassága.

Délután két óra felé Gibson és Mary valami szerencsés véletlen folytán mégis csak összesodródtak a kis szalónban.

— Drágám — mondotta Gibson, — nagyon únom már ezt a komédiát! Nem tűnnék el?

— Éppen erről akartam veled beszélni! — válaszolta Mary.

— A nizzai express egy óra múlva indul. Még átöltözhetünk és kényelmesen elérhetjük!

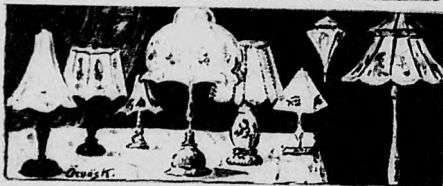
— Nem, szívem — válaszolta nagyon gyengéden és szerelmesen Mary, — nem a nizzai expressen megyünk!

Gibson meglepetten nézett Maryre.

— Csak nem autón akarod az egész utat megtenni?

— Nem, Tomy. Repülőgépen megyünk. Én leszek a pilóta.

Gibson leült az egyik karosszékre. Már is szédült.

A nyugati országokat is meghódította a síma impregnált, hangulatos fényhatású

Pergam lámpaernyő.

Készül: ÖRVÖS KÁROLY
iparművészeti műhelyében.

VII, Károly király út 7. sz., baloldali udvar

— Tréfálsz! — mondotta kényszeredett mosollyal.

— Eszemben sincsen. Ezt szántam lakodalmi meglepetésül! Hát nem vagy boldog? Képzeld, kitanultam a pilótaságot. Itt az igazolványom, megnézheted, látod, még a kis aranytáskámba is betettem. Arcképes, pecsétes pilótaigazolvány. Tegnap szabadultam fel.

— És már ma repülni akarsz! Bocsanatot kérek, de mégis, egy kis előgyakorlat...

— De Tomykám, hát van a világon valaki, aki jobban szeret, mint én? Aki jobban retteg az életedért? Ott fogsz ülni mellettem! Milyen nagyszerű érzés! Viszem az én kis uramat, repülök vele a fellegek között, tengerek hulláma felett...

— Tessék?

— Igen... Ugyanis az út egy részét tenger felett tesszük meg! Hát van annál félszesebb? Köröskörül a végtelen, csak az eget és az óceánt látjuk és a szívünk szerelmesen dobog!

— Ez örültség, Mary! Szerelmes pilóta! Gyönyörű dolog, csak kicsit kockázatos. Tegyük fel, hogy megcsókolak...

— Oh, én félkézzel is tudok kormányozni! A másik kezemmel visszaölelhetlek. Továbbá a repülőgép talpára csónak van szerelve, ha lezuhanunk sem merülünk a víz alá!

— Nagyon megnyugtató. Mindazonáltal...

— Drágám, erről nem lehet vitat-

A Friedler-féle szabadalmazott

„GAMMA” hajnövesztő

egyszersmind a hajhullás, korpásodás, hajmolyosodás legtokéletebb gyógyszere.

„GAMMA” hajszappan teljesen feleslegessé teszi minden más hajmosó használatát, mert általa a haj és a fejbőr teljesen megszabadul a felrakódott idegen anyagoktól. Orvosilag kipróbálva és ajánlva. Kapható mindenütt.

FRIEDLER-LABORATÓRIUM

Budapest, VII. kerület, Murányi uca 46 sz.
Telefón: József 464-71

„Firenze“

iparművészeti műhely IV, Múzeum krt. 27. I.

Ajándéktárgyak:
Babák, bőrmunkák
lámpaernyők
Tafolyamok

RUHASZAKADÁS

művészi műtömése, harisnyák művészi javítása
Dr. KASSAINÉ iparművészeti műhelyében VII,
Lövőde tér 1. Telefon: József 395-34

kozni. Ezt így halároztam el és ehhez ragaszkodom. Remélem nem szállsz szembe első kívánságommal, mingyárt a házasságkötésünk napján?

Annyi szemrehányás és sértődöttség volt a bangjában, hogy Gibson jónak látta megadni magát a sorsának. De először villant meg benne a lesujtó gondolat, hogy Mary máris magához ragadta az uralmat és ő egyszerű játékszere lett a szeszélyes és akaratos kis zarnoknak.

Ez ellen feltétlenül tenni fogok valamit! — gondolta magában. — Most azonban kerülnöm kell minden kínos jelenetet. Még csak az kellene, hogy ezek a kellemetlen riporterek valami családi botrány szimatoljanak!

Igy történt, hogy egy órával később a hatalmas park egyik elkerített helyén találkozott Gibson Maryval, aki szabályos pilótaruhába volt öltözve.

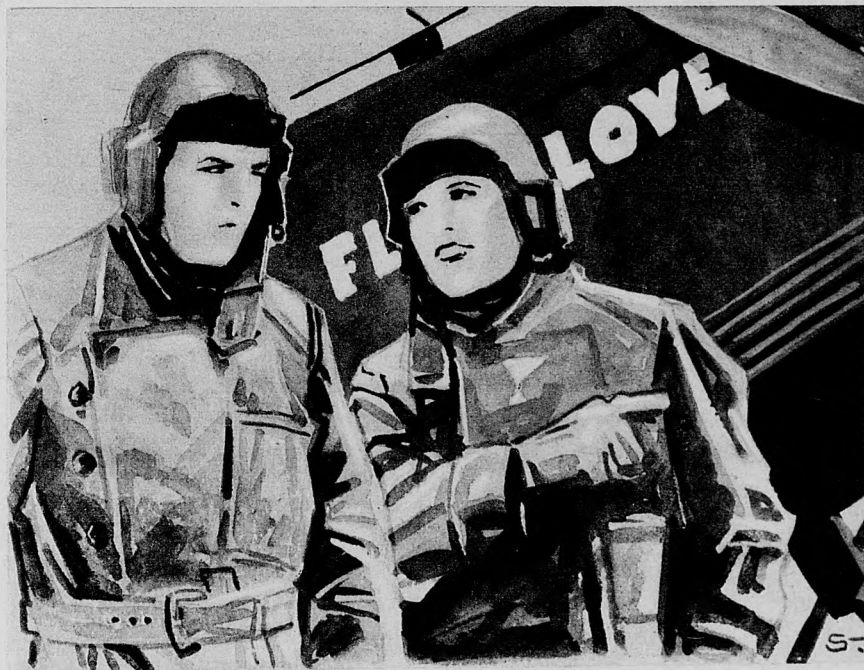
Bájos bőrsapka volt a fején, hatalmas pilótaszemvédő az orrán, a fülei be-kötve, a testén pedig zsákszerű ruha. Belenézett a motorokba, zúgatta, berregtette, olajozta a gépet, megnézte a szárnyak acélsíneit, megkopogtatta a légesavart és elégedetten mondotta:

— Jó kis masina, Gibson, nyugodtan ülhetsz benne! De miért vagy olyan szórakozott. Meg sem nézed, hogy milyen szép neve van a mi vihar-madarunknak?

Gibson nagyon siralmas állapotban volt. Valami bő, vörös bőrkabátot talált a szobájában, meg vitorlavászon nadrágot. Úgy festett benne, mint valami lakatoslegény. A sapkán és zubbonyon levél: szerencsés utat kíván drága kis völegényének Mary.

Gibson elolvasta a levelet és felhívta a Viktória életbiztosító intézetet.

— Kérem — kérdezte a jelentkező

Mit szólsz ehhez a névhez? ...

Szépség + Fiatalság =
SZAKÁL RÓZSI kozmetikája
 IV, Szervita tér 4, I. em. 9.

Dr. Szende Emilné
 kozmetikus. Modern arcápolás. VI. ker., Benezur
 ucca 2, I. em. (körönd). Tel. Aut. 269-91.

hivatalnoktól. — repülőgépről való lezuhanás esetére is szól a baleselbiztosításom? Igen? Jó! Köszönöm! Halálom esetén fizessék ki az egész összeget az agglegények klubjának! Igen, jól értették. Az agglegények klubjára hagyok mindent!

— De hát beszélj már, mit szólsz ehhez a névhez?

A gépre ökölnyi betűkkel volt mázolja a név: Szárnyaló szerelem!

— Poétikus?

— Remek! A nézők sírni fognak a mozikban, amikor olvassák.

— Szabad kérnem? Tessék egymás mellé állni, kissé mosolyogva közel hajolni egymáshoz, kezükkel búcsút inteni!

Ezt a kérést egy mozioperatőr intézte hozzájuk, két segédrendező pedig már rendezte is őket. Gibson keservesen mosolygott, Mary ellenben elragadó kedvességgel, mint valami primadonna, lobogtatta kis zsebkendőjét.

— Drága szívem — mondotta Gibson, — néhány perc múlva nem beszélhetünk már egymással, mert a motor zúgása megsüketít bennünket. De szabadon egy utolsó kérdést intéznem: tulajdonképpen hová megyünk nászútra?

— Először arra gondoltam, hogy Newyorkba repülünk. Gyönyörű lenne nászútunkon megjavítani a világrekordot. De számoltam azzal, hogy nem vagy gyakorlott utas, esetleg rosszul leszel és magamat sem akartam túlságosan kifárasztani. Így csak írországi

kastélyunkba repülünk, Hudinba. Magányos sziget a tenger közepén. Nagyon kell majd vigyázni a leszállásnál. Különösen, ha vihart kapunk. Már rádióztam Hudinba, hogy néhány vitorlás cirkáljon a sziget körül!

— Nagyon kedves és figyelmes vagy! — mormogta Gibson.

Keresztet vetett magára és Mary mellé ült. A következő pillanatban a légesavar már forgott, a gép örült sebességgel rohanni kezdett és lassan, lágyan belefürödött a levegőbe.

— Isteni! — sóhajtotta Mary.

De látta, hogy Gibson nem hallja ezt a megjegyzést, hát a füléhez hajolva kiáltotta: Isteni!

Gibson bólintott rá, ámbar még most sem értette, hogy mit mond Mary. Erre azonban nem is volt szükség. Kiderült, hogy a gép felszerelése csakugyan a legmodernebb. Hangszórók, kézitелефónok voltak felszerelve. Mary intett, hogy Gibson tegye azokat a fejére. Azután megkérdezte:

— Hogy vagy? Szeretsz?

— Imádlak! Már alig várom, hogy megszokoljalak!

E pillanatban Gibson feje a tulajdon gyomrába fürödött és úgy érezte, hogy a talpai égnek állnak, a veséje a tüdejébe csúszott és a vállá helyet cserélt a térdkalácsával.

— Semmi! — harsogta Mary. — Légörvénybe kerültünk! Ez még nem zuhanás.

(Folytatjuk)

Terítés tálalás

A szép tálalás a legegyszerűbb ételt is izletesebbé, gusztusosabbá teszi. Ára bérmentve 1 pengő 20 fillér.

Dáma és gavallér

című füzet kimeríti mindazokat a formákat, melyek a társadalmi érintkezésben a jó modornak és biztos fellépésnek elengedhetetlen kellékei. Ára bérmentve 1 pengő 90 fillér.

Mind a két füzet megrendelhető:

Délbáb kiadóhivatalában, VII, Dohány ucca 12.

kája. De maguk mindig okosabbak akarnak lenni, mint én és erőszakkal rámtukálták ezt a dalt, hogy igen nagy szerető, pompás, elragadó. Csak én el, meglátom milyen sikerem lesz.

— Nos és? — kérdezi anyagi nyugalmommal a direktor.

— Nos és?... Még kérdezi — toporzékol a primadonna — hát nem hallotta ezt a kis tapsot. Alig hangzott...

A direktor rosszkedvében így felelt: — Pedig ebben már benne volt a — visszhangja is.

Kedd

12

Jónás

Öt esztendő évfordulóját ünnepelte egyik jeles színművésznök annak, hogy feljött Budapestre és igazi pesti színházban helyezkedett el.

E jelentős alkalomból mai ma délelőtt meggratuláltak mindenkién volt hozzá egy nyájas mondata. Körülbelül így szóltak:

A déli *bonviván*:
— Észre sem vettem, hogy így mulik az idő.

Az aranyos *naiva*:
— Kár hogy én akkor nem láthatalak téged. Sajnos, öt évvel ezelőtt én még nem járhattam színházba.

A szépség *primadonna*:
— Bizony, bizony, öt esztendőt — öregedtem.

Tizenharmadika van. Szerencsétlen nap. Én bevallom őszintén — nem kell továbbmondani — rettentő babonás és kabbalás vagyok. Félek mindentől, ami összefügg a tizenharmadik számmal. Nem kezdek és nem végzek semmit 13-án és azt hiszem, hogyha valaki 13-án adna nekem tíz darab ezrest, nem merném elfogadni, mert félnék, hogy meg van mérgezve. Hát például ma is. Reggel kopognak az ajtómon. A szabóm jön. Azt mondja, ne haragudjak, de a vasalóval kiegészítette a téli kelmet, amit a nyáron Londonból hoztam és amit most adtam oda csináltatni. Délben elindulok otthonról. Az autótaxi kereke a külső Váci úton (Újpest felé tartottam egy regényíró barátomhoz) kipukkan. Egy órát tart, amíg befoldoz-

Vásznat, kelmet, bársonyt, selymet

És általában minden cikket Legolcsóbban a legszebbet

KLEIN ANTAL

divatárúházában vásárolhatjuk.

Király uca 53. (Akácfa u. sarok)

zák. Délben a levessel megégetem a számát, délután rálépnek a lábomra stb.

Este beakarok menni egyik színházunk nézőterére. Nem enged be a rendőr. Azt mondja, hogy a főkapitányi rendelet értelmében a későjövőket nem szabad beengedni.

Nem mehetek hát be nézni a darabot.

Kezdek megingani a 13-as szám rossz renoméjában.

Hát valami jó is érheti azért az embert ezen a peches napon?...

Csütörtök

14

Jozafát

Száz férfi játszik a Fővárosi Operettszínházban Lengyel József „Nagy börtön” című drámájában. A színpadon halálos csend van — mint mondani szokták — még a légy zümmögését is meg lehet hallani.

Istenem — gondolom magamban — mi volna, ha itt nem száz férfi játszana, hanem tíz — nő.

Valószínű

— Az én dolgaimat még akkor is játszani fogják, amikor Shakespearet már rég elfelejtették — mondja a művészkávéházban egy fiatal drámaíró.

— Az lehet — válaszolja mosolyogva Nóti Károly, — de előbb semmi esetre sem.

Hasonló sors

— Minden reggel úgy érzem magam, mint egy albán fejedelem — jelenti ki Dénes Oszkár a művészkávéházban,

— ?

— Mert bajom van a felkeléssel.

A világháború UTOLSÓ HŐSI HALOTTJÁNAK SZINDARABJA PESTEN

A Kamaraszínház ezévi műsorán megállapíthatóan *Dario Niccodemi*: *Hajnalban, délben, este* című darabjának volt a legnagyobb sikere. *Hevesi Sándor* tervbe vette, hogy a magyar publikumot megismerteti az új olasz színműirodalom legfigyelemreméltóbb alkotásaival. Ennek a programnak volt első, beköszöntő előadása Niccodemi darabjának bemutatója. A halk és finom háromfelvonásos osztatlan nagy sikerrel találkozott úgy a sajtó, mint a nagyközönség előtt. Ez a siker csak még jobban ösztönzi most *Hevesi Sándor*t arra, hogy az olasz darabok bemutatását tovább folytassa.

A Kamaraszínház legközelebbi olasz premiérje: *Sandro Camasio* és *Nino Oxilia* „Isten veled ifjúság!” című darabjának bemutatója lesz. A darabot, ugyanúgy, mint ahogy az előbbit is a budapesti olasz követség sajtó-főnöke: *Di Franco* lovag ülteti át magyar nyelvre.

Sandro Camasio és Nino Oxilia

Bennünket magyarokat, az irodalmi eseményen felül, különösebben azért is érdekkel a darab, mert az egyik szerző: *Nino Oxilia* a budapesti olasz katonai attasé: *Oxilia ezredes testvér-öccse* volt.

Eppen ezért a tervezett olasz bemutatóval kapcsolatban felkerestük az olasz követség Eszterházy uccai palotájában *Oxilia* ezredes és megkértük, nyilatkozzék öccse színdarabjáról a pesti publikumnak. A katonai attasé *Di Franco* lovag társaságában fogadta munkatársunkat.

— Az „Isten veled ifjúság!” — mondotta — mindkét szerzője, bármennyire fiatalok is lennének még, már mind a ketten — sajnos nem élnek. Egyiket a gyilkos kór, másikat pedig a szörnyű világháború ölte meg.

Camasio és *Oxilia* még mint jogászok a turini egyetemen kerültek össze és ott alkották meg első „*La Zingara*” (A cigánylány) című színdarabjukat. A darabnak várakozáson felül nagy sikere lett. Tulajdonképpen egy drámapályázatra készült, amelyet Olaszország legelső szintársulata: a *Talli Melato* trupp hirdetett meg. A két fiatal egyetemi hallgató színdarabja vitte el az első díj palmáját és azután a társulat előadásában egész Olaszországot bejárta. Ez történt 1909-ben. *Oxilia* akkor 19 éves, *Camasio* pedig 21 esztendő volt. Hogy az első színdarabban ilyen nagy sikerük lett, mindketten otthagyták az egyetemet és — újságírók lettek. *Camasio* a „*Gazetta di Torino*”, míg *Oxilia* a „*Momento*” szerkesztőségébe lépett be.

A két jóbarát másik közös színdarabja: az „*Addio Giovinezza*”, amely most Budapesten fog színre kerülni. Ez a darab 1911 farsangján készült. A darab műfajára nézve: *lirai játék*. Tartalmát nehéz elmondani, már csak azért is, mert annak nem az elmondható meséje, hanem megcsinálása, föléptése és túlfűtött líraiságú levegője adja meg értékét.

Az „*Addio Giovinezza*”-nak ugyan csak nagy sikere volt egész Európá-

Hollywood, 1929 október.

A komoly úriember: Buster Keaton filmkomikus. Komoly férj, komoly családapa, komoly üzletember és komoly filmszínész. Nem nevet a magánéletben és nem nevet a filmstúdióban. Nem is tud nevetni.
Talán ezért nevetnek rajta az emberek.

Olesó munkaerő

Pont tizenkét esztendővel ezelőtt történt, hogy Fatty Arbukle, az akkori burleszkfilmek királya, a rettenetesen kövér, örökké nevető és mosolygó filmszínész észrevette, hogy amíg Amerikában nagy sikert aratnak a filmjei, addig Európában egy esőppet sem lelkesednek érte az emberek. Az európai publikum nem értette vagy nem akarta megérteni az ő humorát. Ez pedig nagy kárt okozott neki. És amikor a filmvállalkozók is észrevették ezt, így szóltak hozzá:
— Csináljon valamit, hogy az euró-

paiak is bevegék a filmjeit, mert különben elválunk egymástól...

Fatty megfogadta a tanácsot és körülnézett egy kicsit. Arra gondolt, hogy olesó pénzen valahogyan emelje filmjei humorát.

Olesó munkaerőt akart szerezni.

A rosszul táplált fiú

Ebben az időben szerepelt Los-Angeles egyik harmadrangú varietéjében a „Három Keaton” nevű akrobatacsoport, egy idősebb házaspár és egy húszéves, sovány, nagyon rosszul táplált fiú. Fatty azonnal megállapította, hogy ez a sovány fiú nagyszerű ellentéte lenne a filmen az ő nagy kövérségének. Napokon keresztül figyelte a fiút a varietében és közben azon törte a fejét, hogyan tudná megszerezni őt filmjeihez, a lehető legkisebb összegért. Nem volt nehéz munkája, mert a „Három Keaton” nyomorúságos gázsijáért szerepelt a varietében, úgyhogy

amikor Fatty mini-
inális fizetést ajánlott
fel a vézna fiúnak,
az örömmel vállalt sze-
repet a Fatty-burleszkek-
ben.

Az óvatos főszereplő

A hűszéves fiút Buster Keaton-
nek hívták és ettől kezdve sze-
repet kapott Fatty filmjeiben.

A híres komikus azonban vég-
telenül óvatos volt és csak olyan
mértékben engedte szerepelni
a fiút, amiből a fiúnak semmi
erkölcsi haszna, sikere nem volt.

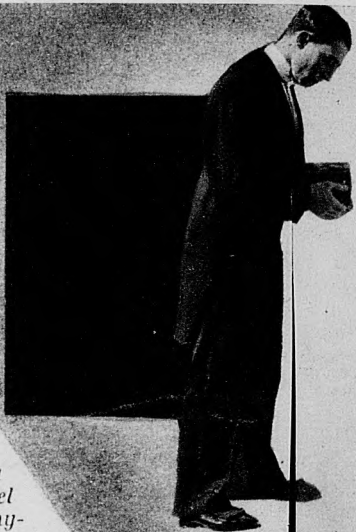
Ő azonban annál nagyobb sikert
aratott és le is aratta ennek
a sikernek a babérjait.

De amilyen óvatos volt Fatty a
műteremben, Buster Keatonnel
szemben, éppen olyan köny-
nyelmű volt az életben má-
sokkal szemben. És ennek kö-
vetkeztében egy szép napon vá-
ratlan és megdöbbentő dolog
történt. A rendőrség gyilkosság
gyanúja miatt letartóztatta őt
és szépen börtönbe juttatta.

Bukással kezdődött . . .

Buster Keaton nem örült Fatty

Dorothy Sebastian,
Keaton új partnere

letartóztatásának, sőt nagyon megijedt, mert attól félt, hogy emiatt életében újra a nélkülözések korszaka következik el. A filmvállalkozók azonban nem várták meg a Fattybűnpör letárgyalását, hanem hamarosan új komikusról akartak gondoskodni. Így esett az egyik filmvállalkozó választása Buster Keatonra, aki másnap már egy-és kétfelvonásos vígjátékok főszerepét játszotta. Ezek a filmek egytől-egyig megbuktak.

Buster Keaton karrierje bukással kezdődött, de ezek a bukások nem riasztották vissza az egyik filmvállalkozót attól, hogy újból megpróbálkozzék vele. Most azonban már nem rövid, hanem hosszabb lélekzetű vígjátékokban szerepelt. És az örökké szomorú, lapos kalapú fiatalember máról holnapra híres filmesillag lett.

Buster életének sztárja

Ebben az időben ismerkedett meg a Talmadge-nővérekkel. A három nővér közül kettő: Norma és Constance híres volt, a harmadik, Natalie azonban csak mellékszerepeket játszott a filmen. Buster azonban nem törő-

dött ezzel és arra kérte Natalie Talmadge-ot, játsszon az ő életében sztárszerepet. Így lett Natalie Talmadge Buster Keaton felesége.

A komoly úriembernek ma négy gyermeke: három fia és egy leánya van. Gyönyörű házat építtetett Beverly Hills-en és azóta ott él családjával körében, mint egy nagyon boldog polgári apa.

A mult árnyai

— Pénzt, minél több pénzt akarok félretenni a gyermekeknek — mondja állandóan, — mert nem akarom, hogy ők is színészek legyenek...

És ilyenkor mindig szomorúan a távolba néz, ilyenkor kísértenek a mult árnyai. Eszébe jutnak a komédiás élet ezer nyomorúságai és eszébe jut két fáradt öreg bohóc: az apja és az anyja, akik fáradtan rőtöltek az élet országútját és nyomorúságos garasokért neveltették meg az embereket.

Edward Sedgwick, a Buster-filmek rendezője

Buster Keaton házában kertjében

kedvenc kutyájával
(Fotó M—G—M)

NÉGYEN TOLAKODNAK

Marion
Bryon

Dorothy
Gulliver

Hollywood, 1929 november.

Körülbelül két és fél esztendővel ezelőtt négy fiatal leány lakott egy Hollywoodi penzióban. Olyan szegények voltak, hogy közös szobában laktak és napjában csak egyszer tudtak enni. A négy leány filmszínésznő szerelett volna lenni. A nevük is ott született a kis penziószobában. Az egyik a Marion Bryon, a másik Dorothy Gulliver, a harmadik Lila Lee, a negyedik pedig a Miriam Seyer nevet választotta magának.

*
A négy fiatal leány minden reggel elegáns ruhában, de korgó gyomorral belejarta magát abba a tömegbe, amely a filmgyárak kapui előtt szokott szorongni és ott

Lila Lee

Miriam Seyer

könykölt és tolokodott a többi éhes statisztá között. Csodálatos szerencsésük volt, mert majdnem minden nap alkalmazták — egyikükkel.

Négyük közül tehát mindennap egy dolgozott, pénzt keresett, a másik három pedig a másnapban reménykedett. A dolgozó minden este pontosan leadta a pénzt és azt igazságosan elosztották. Ebből a pénzből vettek vacsorát, ebből fizették ki a lakbért és ebből utaltak ki néhány dollárt, ha harisnyára vagy kalapra volt szükségük.

A különös „részvénytársaság” akkor sem bomlott fel, amikor Dorothy Gulliver kiemelkedett a statisztasorból és kis szerepet kapott. Ez úgy történt, hogy egyszer a négy leány „ülést” tartott és elhatározták, hogy egyikük valamilyen trükkkel magára vonja a rendezők figyelmét. A választás Dorothyra esett, aki elvállalta, hogy másnap délelőtt filmfelvétel közben jelmászik a filmgyár vortornyának telejére.

A trükk sikerült is, mert amikor a szép leány a torony vashégesóján a magasba mászott, az egész filmező társaság összefutott és a fiatal leány nyaktörő mutabványát bámulta.

Dorothy szerencsésen a magasba ért, majd ismét a földre mászott. Amikor az egyik rendező azt kérdezte tőle, hogy miért mászott a torony telejére, így válaszolt:

— Szerepet akarok kapni!

— Ilyen nőt mindig használhatunk! — mondta a rendező és még aznap szerepet adott neki.

A négy fiatal leány továbbra is együtt lakott és életükben csak annyi változás állott be, hogy ézentül csak hárman tolokodtak a statiszták között, a gyárak kapui előtt. Néhány hét múlva Lila Lee is „befutott”. Éppen akkor kopogtatott be egy rendező irodájába, amikor az egy kisebb szerepre egy fiatal barnahajú leányt keresett. Azonnal leszerződtette és szerepet adott neki.

BÉLYEGALBUM

előrajzolt ábráival elsőrangú segítsége a kezdő gyűjtőknek. Ára 1 pengő, portó 20 fillér. Megrendelhető a

Délbáb Kiadóhivatalában,
Budapest, VII. kerület, Dohány uca 12

Most már csak ketten tolokodtak: Marion Bryon és Miriam Seyer.

Marion Bryon egy étteremben megismerkedett egy filmigazgatóval, aki néhány napi ismeretség után bevallotta a leánynak, hogy szereti és feleségül fogja venni. Marion nem habozott, igent mondott és nemsokára megtartották az eljegyzést. Természetesen, hogy az igazgató beprotezsálta saját gyárához — a saját menyasszonyát, aki így könnyen szerepet kapott.

Miriam Seyer most már egyedül veszekedett az éhes statisztákkal, a napi öt és hétdolláros napidijért. A négy leány még mindig ugyanabban a penzióban lakott, de most már nem egyetlen szobában, hanem négyben.

A szőke Miriam szintén elég regényes körülmények között kapta meg első filmszerepét. Az egyik nagy hollywoodi filmszínház színpadán szerepelt néhány napon keresztül, mint láncosnő. Egyszer előadás után egy előtte ismeretlen nevű filmrendező az öltözőjébe küldte a névjegyét. Miriam örömmel fogadta a rendezőt, mert abban reménykedett, hogy talán szerepet fog kapni. Nem csalódott. A rendező arra kérte, keresse fel másnap szállodájában, ahol alá fogják írni a szerződést.

Miriam másnap boldogan ment a szállodába, ahová éppen akkor lépett be, amikor a detektívek elvitték a „rendezőt”. Miriam megtudta, hogy a detektívek már régen figyelték a fiatalembert, aki azzal az ürüggyel, hogy a filmhez leszerződteti a fiatal leányokat, délamerikai mulatókba vitte a hiszékeny sztár-jelölteket.

Dél-Amerikában olyan mulatóhelyekre kerültek a leányok, ahonnan nagyon nehéz lett volna a visszatérés, ha onnan valaki vissza akart volna térni...

Miriam Seyer idegeit annyira megviselte ez az eset, hogy a szálloda halljában sirógörcsöket kapott. Egy éppen ott tartózkodó rendező annyira megsajnálta őt, hogy pártfogásába vette és szerephez juttatta.

Azóta mind a négy leány karriért csinált. Ma már saját villájukban laknak és nem kell tolokodniuk a szerepekért. Híresek és gazdagok lettek.

De azért még ma is összetartanak és éppen úgy szeretik egymást, mint akkor, amikor még négy szavazat volt szükséges ahhoz, hogy egyetlen pár harisnyát vásároljanak.

Hier ist Schlesische Funkstunde". Reval (Észtország): „Radio Tallin”. Turin: „E. I. A. I. E. I. A. I. Radio Stazione sperimentale di Radio Torino”. Catalana: „Esta es la estacion instalada en el edificio de la fabrica

Industria Espaniola de Perlas Imitacioni. Catalana, Catalana, Catalana E. A. I. Catalana, Catalana, Catalana”. Leipzig és Dresda: „Achtung! Achtung! Hier mitteledeutschländische Sender”.

A 69-ik oldalhosszon. Következik legújabb rádióhíreink elmondása.

A fading a rádiósok legnagyobb ellensége. Ezen akar segíteni a Marconi társaság. Kísérletképpen három antennát szerelnek fel más és más szögben és ezzel

azt hiszik sikerül megszüntetni a fadíngot.

A kísérleteket a jövő hónapban kezdi meg az egyik olasz adóállomáson. Más. Decemberben lesz huszonöt éve, hogy a Király Színház bemutatta Kacsóh Pongrác „János vitéz” című daljátékát.

A „János vitéz” jubileumát a Studió is megünnepli.

A mikrofon előtt Beöthy László fogja elmondani a darab születését és utána Fedák Sárival lejátszzák Kacsóh örök-szép daljátékát. Más.

Érdekes eset történt az egyik kis indiai városkában. Az ottani templomban egybegyűlt hívők megdöbbenve figyeltek föl hirtelen egy jazzband hangjaira. Rögtön nyomozni kezdtek, de nemhogy a közelben, hanem az egész helységben nem működött abban a pillanatban jazzzenekar. Végre egy elektrotechnikus oldotta meg a rejtélyt, aki kiderítette, hogy

a templom réz teteje, mint kondenzátor vette a néhány kilométerre fekvő adóállomás műsorát.

Talán mondanunk sem kell, hogy a templom tetejét kicserélték. Ez a hír kissé fantasztikusnak tetszik, de a hozzátörők szerint lehetséges. Más.

Tudvalevő, hogy a budapesti Studió erre a szezonra lemondott a Filharmónikusok hangversenyének közvetítéséről, mert a nemzetközi műsorcsere napjai is erre a dátumra estek. Most azonban új megegyezés értelmében

a műsorcsere napjai ezentúl kedden lesznek.

Igy tehát a hétfői nap felszabadulva, ismét a budapesti Filharmónikusoké lesz. Más.

Ugyszólván nem mulik el nap, hogy valamelyik adóállomás ne növelné adó-energiáját.

E héten Lipese emelte fel adó-energiáját öt kilowattalra.

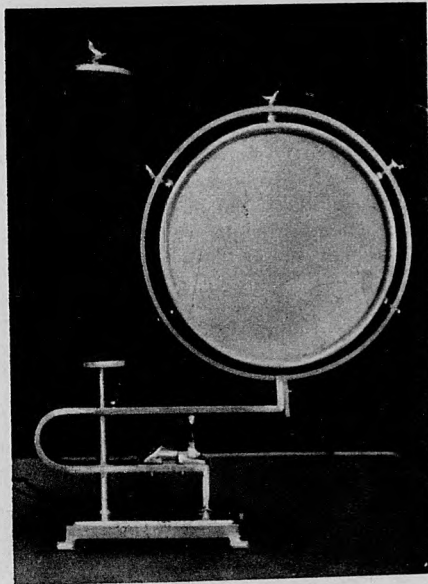
Eddig ugyanis négy kilowattal dolgozott. Más.

Kanadában mindig intenzívebben kezdenek foglalkozni a rádióval. Ismeretes, hogy szakbizottságot küldtek Európába a rádióállomások tanulmányozására. A bizottság nemrég tért vissza és elhatározták, hogy

hét adóállomást építenek Kanada területén

egyenként negyven és ötven kilowatt adó-energiával. Más.

Mai rádióhíreink elmondását befejeztük, a viszont olvasásra a jövő héten ugyaníll.

Modern villanylámpa hangszóróval

THALIA a régi lapok tükrében

A klakk.

„Pesten július 12-én „Szerelem és champagnei“ vígjáték került szőnyegre tűrhető szorgalommal, de korántsem olyan pontosan adatva, mint először. Megyeri úr ismét egyetlen volt a maga nemében. Egressy úr élénken játszott ugyan, de a nevetséges hydraként tenyészítő párt által négyszeri előhivatása mégis túlzott volt; s úgy hinnék, hogy azon lelkesedést ő maga is kacagta. Nézők valamivel tömörebben valának, mint egy darab idő óta színházunkat látogatni szokták.“

(Honművészet 1838.)

A kenvene író közönsége.

Június 20. „Vén csapodár“, vígjáték 5 felvonásban, írta Vahot Imre. Vasárnap volt. Szerző és rendezőség hatalmasan megtelt karzatokra számoltak. A színháztagok között hivatalosan szokott játérendben „Farsangi iskola“, „Országgyűlési szállás“ vagy a „Vén csapodár“ voltak kijelölve ma is estére. Tehát annyi heverő jeles művek között csak Vahot úr szerzeményei bocsáttattak a Concurrenciára. A sors, színházunk mostani főrendezője a legutóbb nevezettet jelöli ki; ám de a működő kéz nem rendelkezhetett egyszersmind a közönséggel is. A színház üresen ma-

krémet, szappant használ. Mindenütt kapható.

radt. Oh, ti mindnyájan buzgó hazafiak. Ti, akik a „Kézműves“ előadása után szent hevületökben a főváros utcáinak minden szögletére irtátok fel „Ellyen Vacchott Imre“. Hová keltek? Hol maradtatok?! Egyetlen egy költőtök immár bennetek sem bízhatik? Mi lesz belőle, ha ti is elhagyjátok őt? Úgy akartok tenni, mint azok a külföldieskedők, azon finyás ízlésűek, kik csak holmi kornyikáló darabokra sereglenek össze, drámákban pedig civilizációt, finom érzést, mélyebb pszichológiát, európai felfogott nemzetiséget keresnek? Ha ez így van, nem soká állhat fenn a világ.“

(Életképek 1847.)

A komikus hősszerelmes.

Ármány és szerelem.“ Közönségünk legnagyobb — karzati — részének fölfogása és műzslése igen furcsa lábon áll. Ugyanis — Müller — Szentpétery — a letragikusabb jellemek egyike s a közönség mégis folytonosan nevetett rajta. Ezt egyébiránt el lehetne kerülni, ha t. i. Szentpétery kevesebb szenvedélyességet mutatna. Ugyanis Szentpétery kitéréseiben mindig van valami comicailag torzított s a hallgatóság azon része, kik csupán a színészt nézik s azt is csak játéka egyes momentumaiban — ezeknek látására bizony jót nevet. A színművészek ismerik önmagukat, de ismerik a közönséget is és éppen ezért kerülniök kell mindent, ami a néző szemében ferde felfogásra adhat alkalmat.“

(Életképek 1847.)

Szerelmi levelező és illemtan

A legfontosabb társadalmi illemszabályok népszerű ismertetése és levélminták gyűjteménye az ideális szerelem minden vonatkozásában. 80 oldal, izléses keménykötésben. Ára bérmentve 1 pengő 10 fillér. Megrendelhető a „Délibáb“ kiadóhivatalában, Budapest, VII, Dohány ucca 12

Nináska és a grófoeska

Kis operett. Irta: Nagy Endre. Zenéjét szerzette: Lányi Viktor.

Ezen darab előadási joga bármely nyelven kizárólag Dr. Marton Sándor színpadi kiadótól, Budapest, IV. Bécsi uca szerzhető meg. (Copyright 1929. by Dr. Alexander Marton, Budapest)

Személyek: { Kisgróf
Szobalány
Ősapa
Ősanya
Tanár
Udvarmester

(Kandalló, előtte karosszék. A falon dús aranyrámákban űsapa és űsanya arcképe. A kis gróf könyvvél a kezében karosszékben ül. Körbe nyírott hosszú, szőke haj, lehajtott fehér gallér, fekete zakkó, buggyos fekete térdnadrág, harisnya, félcipő. A tanár úr a Fliegende Blätterből van kivágvva. Erélyes, de egyben alázatos.)

(Amikor a függőny felmegy, űsapa és űsanya dús aranyrámákban nagy gótikus fotőjőkben ülnek mozdulatlanul. A két ráma ne legyen a falon túl magasan, kb. 80 cm.-nyire a földtől van a ráma alsó széle. A két előtte álló kis aranyasztal a lelépésre való. Függőny után a grófoeska latin szöveget magol deklamálva, skandálva, lehetőleg zenére. Az egész nem tarthat tovább, mint fél perc.)

Grófoeska: Én már nem bírom ezt tovább magolni, tanár úr!

Tanár (ülve a sezlónon, szintén olvas): Muszáj, gróf úr, muszáj! Ezzel dicső őseinek tartozik! A Lopvinszky grófok családjában ősi hagyomány, hogy a férfitagok mind nagy hadvezérek és nagy tudományú emberek voltak!

Grófoeska: De sohse a kettő egy személyben. Hát én majd leszek nagy hadvezér. Ehhez legalább nem kell tudomány. Előre... vissza... oldalozni... áttörni... felgöngyölíteni... újra csoportosítani... Ennyi az egész...

Tanár: De a jelenlegi európai konstelációt tekintve, előrelátható, hogy hadvezérekre nagy ideig nem lesz szükség. Méltóztassék tehát csak

szorgalmasan tovább tanulni Vergiliuszt.

Grófoeska (tovább magolja a latin szöveget, majd felugrik és középre, könyörögve): Tanár úr, menjünk sétálni az állatkertbe.

Tanár: Az állatkertbe? Isten ments!

Grófoeska: Hát nem egész télen oda jártunk minden délután? És most, hogy végre jó meleg van...

Tanár: Éppen azért! Tavasz van!

Grófoeska: És ha tavasz van?

Tanár (feláll): Tavasszal az állatkert egy serdülő ifjú számára a legalantasabb pornografikus művel egyenértékű!

Grófoeska: Az állatkert? Az lehetetlen! A majmok!... Oh, azok a kedves játszadozó kis majmok!...

Tanár: Bármily mérhetetlen is a távolság egy majom és a büszke Lopvinszky grófok sarja között, vannak bizonyos ténykedések, amelyek a felhevült ifjú képzeletében a legnagyobb távolságokat is elenyészítik.

Grófoeska: Tanár úr, én ebből egy szót sem értek!

Tanár: Én büszke vagyok, mert ez azt bizonyítja, hogy sikerült a gróf úr ifjú erkölcsét tisztán megőriznem, ahogy azt nekem a méltóságos grófné megparancsolni kegyeskedett!

(Ének.)

Grófoeska: Tanár úr, én nem értem azt, Miért vádolja a tavaszt?
Hisz a tavasz szelíd, úgy látom,

Magyar lányok, asszonyok!
Magyar mintát varrjatek!
Munkátokhoz terveket
Nálam készíttessetek!

CS. FERENCZI JOLÁN IV, Mária Valéria u. 3.
Mindenfajta régi és új kézimunkák

Tavasszal rügy fakad a fákon!
S tavasszal zöldel a mező!

Tanár: A tavasz a nagy vétkező!

Grófocska: Be furcsa, ebből ember ért-e?

Ha vétkezik, hát mi a vétke?

Tanár: Hogy mit vétkezik a tavasz?

(Szent Pedagóg, most légy ravasz!)

(A grófocskát maga mellé ülteti a sezlónra.)

A tavasz a nagy heccelő,
Szilaj harcvágyat csal elő,
S tavasznak dús virágain,
Ha nőstényét meglátja a hím,
Kész borzalom azt nézni csak,
Amint a két fél összezsap,
Marakodnak, verekszenek,
Míg lankadtan elfekszenek!

Grófocska: E küzdelem, mily iszonyat,
Hisz a hím mindig felülmarad!

Tanár: E megfigyelés milyen éles,
Belátja tehát, mért veszélyes

Az állatkert most, kis barátom?

Grófocska: Tanár úr, ezennel belátom.
(Ének után.)

Tanár: Mutassa meg gróf úr, hogy
dicső őseinek méltó sarja és tanulja
be azt a tíz sor Vergiliuszt.

Grófocska: Tanár úr, az én őseim mind
könyv nélkül tanulták be a Vergi-
liuszt?

Tanár: Természetesen!

Grófocska: Szegények! Szegény őseim!
Szegény nagypapa! Szegény gross-
mutter!

Tanár (felál): Most magára hagyom és
egy félóra múlva visszajövök. Ad-
dig remélem — a feladott leckét
megtanulja, gróf úr, a viszontlátással
(Jobbra el.)

Grófocska (előbb elkeseredetten úgy
tesz, mintha a könyvet utána akarná
hajítani, aztán le- és feljárva, bif-
lázni kezdi Aeneisnek két sorát. Ez

KOÓS JÓZSEF

SZÜCS • KÜRSCHNER • FOURREUR
BUDAPEST, IV, MÁRIA VALÉRIA U. 7.
Vis-à-vis: Hotel Hungária, Carlton, Bristol
szállodákkal szemben.

TELEFÓN: AUTOMATA 851-28

A „Délbáb” olvasói
nagy kedvezményben részesülnek.

már ének. Előbb hexameterekben
skandálva éneklí, aztán epedő mad-
rigálként éneklí, aztán válcertempó-
ban, végül persze symminek tán-
colja. Befejezésül visszaülve a karos-
székébe, újból hexameterekben
skandálja).

Szobaleány (bejön egy csésze teával):
Méltóságos úrfi, behoztam a teát!

Grófocska (tovább tanul).

Szobaleány (közelebb egy lépéssel, vár):
Khm! A teát hoztam be! (Vár.)
Majd leteszem ide erre a kis asz-
talra! (A baloldali asztalra teszi,
vár.) Hát majd odateszem! (Oda-
megy.) Letettem ide... (Az álló-
lámpa asztalkájára teszi és előre-
jön.)

Grófocska: Mi az? Mi az? Mi tetszik?

Szobaleány: A tea... Letettem...

Grófocska: Ja, igen! A tea... Jól van!

Szobaleány: Vagy talán tegyem oda a
kis asztalra? (Vár.) Odatehetem a
kis asztalra?

Grófocska: Mi az? Mi az?

Szobaleány: A teát... Majd odateszem!
(Hirtelen a grófocska ölbebe ül.)
Pardon! Pardon! Ezer bocsánat!
(Úgy marad.)

Grófocska: Nem tesz semmit! Majd én
kimegyek alóla.

Szobaleány (félre): Jaj de buta! Milyen
fiatal és máris olyan buta, mint egy
vén grófl! (Fenn.) Csak tessék ma-
radni! Engem nem zseníroz. Szegény
méltóságos úrfi... Mit tetszik itt
folyton tanulni?

Grófocska: Mitológiát!

Szobaleány (tjedten felugrik): Mit?

Grófocska: Mitológiát!

Szobaleány: És aztán, mi a csoda az?

Grófocska: A görög istenek históriái.

Szobaleány: No az nem lehet valami
nagyön mulatságos!

Grófocska: Buta! Direkt buta! Egy szót
sem értek belőle! Itt van például
Danae históriája. Se füle, se farka...

Szobaleány: Ki volt az a Danae?

Grófocska: Elmondom úgy, ahogy ta-
nultam.

(Ének.)

(Felállnak és mindketten a középre.)

Argos királynak volt egy lánya,
Danae volt a neve

S mivel nagyon szép volt a lányka,
Zeusz rá szemet veté.
Isteni hatalmával élve
Aranyesőnek öltözött
S belehullott a lány ölébe,
A pihés lány felhők között.
Miért tette ezt? Miért tette ezt?
Soha én meg nem értem ezt!
Soha én meg nem értem ezt!

Szobaleány: De értem én! A vén Zeusz
Finom gyümölcs volt mondhatom,
Hogy mit kíván a szende szűz,
A vén ravasz tudta nagyon!
Aranyeső — ez köll neki
Ahány nő, mind azt kedveli,
A lelke lehet hófehér
Aranyeső hozzája fér!

Grófocska: Ez hát a mitológia?

Szobaleány: Ez a mitológia!

Biz ósdi egy história,
E mito-mito-lógia.

(Próza.)

Grófocska: No jó, ez még semmi! De
mit szóljunk Diana és Acteon histó-
riájához. Annak aztán igazán egy
garas ára értelme sincs.

Szobaleány: Hát ezek meg mit csinál-
tak?

Grófocska: Azt is elmondhatom! (Oda-
húzza a szobaleányt a sezlónhoz és
leülteti):

(Ének.)

Ez régen volt, mikor még Diana
Nemcsak sósborszesz vala,
Acteon úr bomlott utána,
S meglepte őt egy éjszaka.
Hallga csak, mit tett most Diana,
Ugyan ki érti ezt vajjon?
Varázsával lesújtott rája
És szarvas lett a jó Acteon!
Miért tette ezt? Miért tette ezt?
Soha én meg nem értem ezt!
Soha én meg nem értem ezt!

Szobaleány: Megértem én egy perc alatt,

Hisz e regény már elkopott,
A férfival a nő manap
Elbánni mindig így szokott.
Elég neki egy éjszaka
S beteljesül varázlata
És éjszakától hajnalig
A férj szarvassá változik.
Ez hát a mitológia!

Grófocska: Ez hát a mitológia?

Szobaleány: Biz ósdi história!
E mito-mito-lógia!

(Próza.)

Szobaleány: No méltóságos úrfi, azt
mondhatom, hogy csinos kis társa-
ság lehetett az a mitológia! Hisz
azok a görög istenek egyebet se tet-
tek, csak szerették egymást!

Grófocska: Anette, maga egy együgyű
teremtés! Hisz azért istenek, hogy
szeressenek, ezzel példát adnak ne-
künk, halandó embereknek, hogy
mi is szeressük egymást!

Szobaleány: Igen ám, de ők nem úgy
szerettek, hanem amúgy.

Grófocska: Hát kétféleképp is lehet
szeretni?

Szobaleány: Újjé! Én ötféleképp is tu-
dok... Tessék csak idefigyelni!
Ha a méltóságos úrfi megcsókolja az
öreg nagynénjét, a Früksina grófnőt,
ugyanazt érzi, mintha engem csó-
kolna meg?

Grófocska: Jaj Istenem, már megint
milyen bolondokat beszél, Anette!
Früksina grófnőt minden évben egy-
szer megcsókolom, de tudom, hogy
ötöt azért csókolom meg, mert ak-
kor van a születésnapom és mindig
ajándékot kapok tőle. De miért csó-
koljam meg magát? Mit kapok én
magától?

Szobaleány: Ez aztán jó kérdés. (Fel-
ugrik, grófocska utána.) Hogy mit
kaphat tőlem? Hát mit is adhatnék
én... egy szegény kis szobaleány.
(Ének.)

I.

Nem is tudom, mit adhatok,
Hisz én csak egy kis nő vagyok.
Georgiám, a safe-ba kincsem,
Leim, dollárom, frankom nincsen.
De nézd az orrom, gödrös állam,
Pihés nyakszirtem, hamvas vállam...
Mit adhatok, mit adhatok,
Hisz én csak egy kis nő vagyok.

II.

Szemem kacsint, belé tekints te.
Csikland hajmamnak szösze tincse.

Dr. Fényes

szakorvos
Rákóczi út 32. I.
em. 1. (Rókussal
szemben) Rendel
egész nap

Tekintsd csak lábam dús ikráit,
Csücsörgő ajkam csókot áhít,
Mit adhatok, mit adhatok,
Hiszen én csak egy kis nő vagyok.

III.

Keblem feszül a lenge blúzon,
S ha kis szoknyámat félrehúzom,
A csipke villan, mint a Mont Blanc
Karommal lány ölembe vonlak...
Mit adhatok, mit adhatok,
Hisz én csak egy kis nő vagyok!

IV.

Ruhám szövetje, bár ha ritka
Nem sejteted, mit rejt a titka,
Talán van ottan sok mi más is,
Keress, kutass csak, lelsz te mást is,
Mit adhatok, mit adhatok,
Hiszen én csak egy kis nő vagyok!

Grófcoska: Mit adhat ő, mit adhat ő,
Hiszen ő csak egy kis csitri nő!

Szobaleány: Amim csak van, neked
adom...

Grófcoska: Oh add, oh add, hát angyalom!

Szobaleány: Mit adhatok, mit adhatok?
Hisz én csak egy kis nő vagyok!

Grófcoska: Mit adhat ő, mit adhat ő,
Boldoggá tesz e csitri nő!

(Próza.)

Anette.. Én olyan furcsán érzem
magamat. Azt hiszem, beteg vagyok!
(*nagyon erotikusan hozandó ki.*)

Talán jó volna az orvosnak szólni...

Szobaleány: Esetleg nem olyan sürgős
a dolog. Előbb még valamit meg-
próbálhatunk. Képzeld, hogy ma
van a születésnapja.

Grófcoska: Jó.

Szobaleány: No most képzelje el, hogy

én vagyok a nagynénje, a Früzsina
grófnő!

Grófcoska: De hiszen maga nem öreg!

Szobaleány: Az nem baj! Nőknél az nem
olyan nagy baj... No most csókol-
jon meg! Mint ahogy Früzsina gróf-
nőt szokta.

Grófcoska: Igen ám. de Früzsina grófnő,
mielőtt megcsókolom, előbb szüle-
tésznap ajándékot szokott adni!

Szobaleány: Hát jó! Születésznap aján-
dékul adok egy csókot. (*Megcsókol-
ja.*)

Grófcoska (előtte áll, ordít): Jaj!

Szobaleány (ijedten): Mi baj?!

Grófcoska: Ez nagyon jó volt! Most már
megcsókolom! (*Szilajon közeledik
feléje.*)

Ősanya: Fidonc! Milyen szégyen!

Ősapa: Hagyja a kölyköt édesem, ne
zavarja!

*Grófcoska, Szobaleány (ijedten meg-
hökkennek.)*

Grófcoska: Jézus, Mária, Szentlélek!
Dédanyám megszólalt!

Szobaleány: És épp most! Előbb is
megtehetette volna!.. Eh, leakasz-
tom ezt a két képet a falról! (*Indul.*)

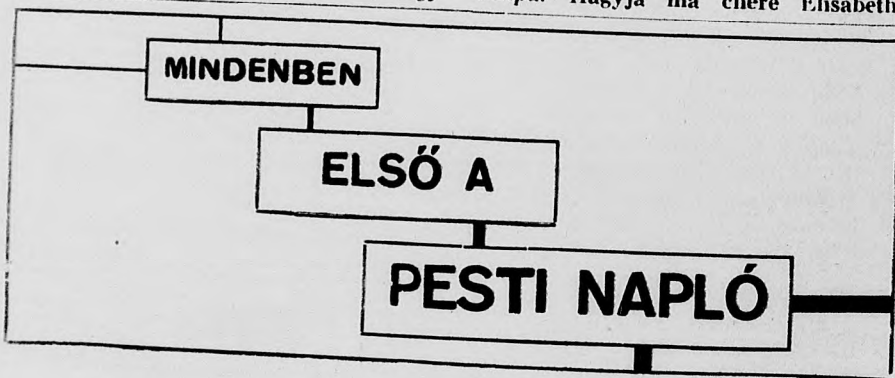
Grófcoska visszahúzza.)

Grófcoska: Hagyja, Anette! Engem nem
zseníroz. Ha valaki festmény, akkor
lógjon és ne beszéljen. Különb is
azt hiszem, hogy mind a ketten kép-
zelődtünk... Hol is hagytuk el?...
Ahá, tudom már! Itt! (*Megcsókolja.*)

(*A következők alatt szobaleányt a
baloldali nagy karosszékre vonja és
csókolja.*)

Ősanya: Fidonc! Quelle, déshomeur!

Ősapa: Hagyja ma chère Elisabeth.

Egészen megzavarja szegény fiút a koncepciójában!

Ósanya: Az én unokám, egy Lopvinszky gróf, egy közönséges szobaleánnyal... Fidonc!...

Ósapa: Ezúttal nem a szoba a fontos, hanem a leány! A leány pedig ma foi! Nagyon csinos! Une bonne bouché!

Ósanya: Ön beszél így, a férjem? Egy Lopvinszky gróf? Ah! Vous avez perdu le seus de la dignité!

Ósapa: No, no, ma chère, ne kelljen ki magából!

Ósanya: Én nem magamból kelek ki, hanem a rámából! *(Kijön a színpadra. Ósanya és Ósapa lépnek a rámából.)* George! Az ön magaviselete botrányos! Vous n'êtes pas convenable, George!

Grófocska (felugrik, át a szobaleány előtt): Oh Ósanyám, csak még egy kicsit tetszett volna lógni!

Szobaleány: Mindig mondták, hogy ez a kép a megszólalásig hű, de hogy ennyire... sohase hittem volna!

Ósanya: Maga pedig, elvetemült perszóna... *(Kettőjük közé áll.)* aki annyira megfélelkezett a társadalmi különbségekről, elmehet, el van bocsátva!

Ósapa (hátralátsonfordul a Szobaleány mellé):

Szobaleány (harciasan): A felmondást nem fogadom el! Én csak egy grófnéhoz szegődtem és nem az egész családj arcképcsarnokhoz!

Ósapa (súgva): Csak ne engedjen, éde sem... A Lopvinszky-család férfitagjai mindig szobaleány pártiak voltak! *(Ósanyához, Szobaleány előtt át):* Ma chère, Elisabeth, maga túlságosan szigorú a dédunokájához! Elfelejtí, hogy a serdülő ifjak a mi korunkban is szerettek csókolózni!

Ósanya: De egy szobaleánnyal! Fidonc!

Ósapa: A szerelemben többnyire „pickauf“ kezdi az ember. Kezdi a szobaleánnyal, folytatja a grófnén és öregségére megint a szobaleányon végzi.

Szobaleány: Hát ha éppen tudni akarja a grófné... *(Ósapa előtt át — úgy-hogy a két nő közepén — a két férfi jobbról és balról.)*... én se szemétdombon termettem. Nekem a tizedik nagyanyám is itt volt belső szobaleány és a mamám csinos kis dolgokat mesélt el erről... Ime:

(Ének.)

A gróf úr pajzán férfi volt,
S huncut kislány volt a Ninette.

Ósanya: A grófnő gögös hölgy vala
Fittyet hányt ő mindenkinek.

Mind: Pszt! Csak halkan! Súgva-búgva!
Hogy a világ meg ne tudja!
Tehetsz mindent, csak csendesen.
Hogy meg ne lássa senki sem!

Ósanya: A gróf és Ninette találkozik
A kertben minden éjjelen,
S a grófnőnél egy fess lovász
Ilyenkor buzgón megjelen.

Mind: Pszt! Csak halkan!
stb...

Ósanya: Hogy mi történt ott, nem
(tudom,

A hű pásztorórák alatt.

Szobalány: De úgy látom, ledőltek ott
A merev válaszfalak.

Mind: Pszt! Csak halkan!
Stb...

Ósanya: A grófné és a kis Ninette
Egyszerre szültek gyermeket.

Szobalány: Lovász lett a Ninette fia
S grófnénak fia grófi úrfi lett.

Mind: Pszt! Csak halkan!
Stb...

(Dal után kis tánc.)

Ósapa (a bajuszát pödri, a szobalány

Örökítse meg gyermeke mosolyát!

Az idő szalad, de ha a PATHÉ BABY filmen megörökíti családját, úgy mindig maga elé idézheti a múltat!

Éghetetlen filmek, könnyű kezelés! Kapható minden fényképezési szaküzletben.
Árlappal és műsorjegyekkel díjtalanul szolgál a vezérképviselőt:

Danubius Mozgóképipari Rt. Pathé Baby-osztálya,

Budapest, VII. kerület, Akácfa uca 6. Telefon: József 431-95

előtt át): Hm. Én a magam részéről őszintén szólva nem merném ezt a kis történetet minden alapot nélkülöző koholmánynak minősíteni. Most csak azt szeretném tudni, hogy mi a kegyed véleménye e dologban, chére, Elisabeth!?

Ósanya: Tekintse, hogy a szellemeknek, még a női szellemeknek is igazat kell mondaniok, kijelentem, hogy a történet rám vonatkozó része túloz.

Ósapa: Oh, tehát semmi sem történt?

Ósanya: Igen... De nem lovász volt, csak lovászinás!

Ósapa: Asszonyom, ez egy példás férjet valóban megnyugtathat, néhány száz évvel a halála után... No, de most már remélem, irgalmaz annak a szegény tacskónak... Hiszen csak egy csókról van szó! Une bagatelle!

Grófocska: Ósanyám, legyen szíves, hagyjon engem ízélni... csokolóznii!

Ósanya: Jegyezd meg gyermekem, hogy a külszínt minden körülmények között meg kell őrizni. Ha már egy Lopvinszky gróf kirándulást akar tenni a szerelem berkeibe, olyan nő legyen a kalauza, aki méltó hozzá! Ha maitresse, legyen Pompadur! (A szobaleányhoz.) Menjen a szomszéd szobába, ott van a garde-robeom. Életre keltem frájjaimat, lakájaimat, udvarmesteremet, azok majd segíteni fognak, öltözködjék fel!

Szobaleány: Felöltözzem a csók előtt! Itt sem nagyon tudják a sorrendet! (Középen el.)

Grófocska (középre lép): Nahát... Nem győzök csodálkozni! Hogy az előbb még a falon tetszett lógni, most pedig... Sohase hittem volna, hogy ez lehetséges!

Ósapa: Operettnben minden lehetséges! (Sántikálva a középajtóhoz megy és bekukucskál.) Ejha! Mon de Dieu!

FORNÉT HUGÓ

selyem, bársony, szövet és csipke árúháza
most csak

VII, Erzsébet körút 44 szám alatt
(a Royal Apollóval szemben) létezik

Telefón: J. 335-97. Elsőrendű árúk olcsó eladása

Ósanya: Nicole gróf, mit csinál? (Ósapa előtt áll.)

Ósapa: Ne zavarjon chére Elisabeth! Én mindig híve voltam ezeknek a természetrajzi megfigyeléseknek... (Kukucskál.) A keblek nagyon szépen fejlettek... Ejha! Ejha! És milyen szép gödrösek a lapickái... Vannak, akik a lapickáknak semmi jelentőséget nem tulajdonítanak, de az én számomra a lapickák mindig nagyon lényeges alkatrészek voltak. Azokat oly jól lehet meglapicálni.

Ósanya: Ej, ej, Nicole gróf... (Előre jön, Ósapa utána) .. maga még mindig megőrizte csélcsap természetét!

Ósapa: Meghiszem azt, grófné. A Lopvinszkyak a sírban sem szünek meg a nőkért rajongani! Hát ismeri a legendát, amely családalapító ősünkről, Szvetozárról szól? Ő az, akit a történelem nagy Szvetozárnak nevezett el. Nos elmondhatom a legendát? (A középre, grófocska-hoz.) Fiam, te is meghallgathatod!

Grófocska: Latinul van?

Ósapa: Fenét latinul!

Grófocska: Akkor jó! (Grófocska leül a sezlónra, Ósanya a baloldali karosszékre, Ósapa középen áll.)

Ósapa: Legenda a nagybotú Szvetozárról.

(Ének.)

Híres ember volt hős Szvetozár

Szíve népes, mint a bazár

Hallga csak hallga!

Ha egy nőt egyszer megölele,

Az egy évig beérte vele.

Hallga csak hallga

Párizsig elhatott hírneve

S a királyné próbát tett vele

Hallga csak hallga

És a próba be is vált legott

És ő megkapta a marsallbotot,

Hallga csak hallga

Egyszer aztán meghalt Szvetozár,

Hisz a legjobb óra is lejár!

Hallga csak hallga

A királyné megsíratta őt

S üvegekoporsóba rakta őt

Hallga csak hallga

Ott feküdt a szegény Szvetozár,

Mint a rab, kit börtönfal bezár,
Hallga csak hallga
Egyszer királynénk belépett oda
S akkor történt meg a nagy csoda,
Hallga csak hallga
Hozzálépett és észrevette ő
Emelkedik az üveg tető.
Hallga csak hallga
Azóta elmúltak századok
De a csoda csoda maradott.
Hallga csak hallga
S ma is, ha nő közelébe lép,
Megemeli üvegfedelét!
Hallga csak hallga.

(Ének után.)

Ósapa: Úgy bizony! Ez a Lopvinszkyak
családi hagyománya! És remélem,
öskös, ma sem kocsosult el a
Lopvinszky vér. (Sántikálva hozzá-
megy és vállát veregeti.)

Grófocska: Nini, Ósapa sántít! (Feláll.)
A háborúban tetszett megsebesülni?

Ósapa: Ördögöt! Már hogy is sebesül-
tem volna én meg a háborúban?
Hisz generális voltam! Csak a
festő kurtábbra festette az egyik lá-
bamat. (Hátramutat az üres rá-
mára): Én mingyárt észrevettem,
hogy kurtább, de a gazember azt
mondta, hogy ez a távlat miatt van.
(Előzene.) No, kölyök, jön a kalauz!
Mingyárt kezdődhetik a kirándulás!

**Udvarmester (bejön és a pálcával há-
romszor kopog, utána 2 lakáj gyer-
tyatartókkal, 2 rokokó úr, 2 ro-
kokó hölgy):** Mademaiselle Anettel!
(Frájjok, lakájok, kezükben a kan-
deláberekkel bejönnek két sorba
állnak, köztük megjelenik a szoba-
lány, pompás, vadul pompás ruhá-
ban. — Együttes.)

Szobalány:

Bon Jour! Bon Jour!
Mesdames et Messieurs!
Nem gyüttem messziről,
Bon Jour, ajour,
Paradé, negligé,
Szülhelyem a lizsé.
M'est ce pas, N'est ce pas? Oni?
Itt mi tesz ma? Fui!

Grófocska:

Való-e, vagy álom?
Egrande-dame-szobalányom!

Érzem, kigyúl a vérem,
Szabad a csókját kérnem!?

Szobalány:

Mon dieu! Oui! svec plasir!
Gyulladt vére legjobb ez ír!

Ósanya:

Csak lassan, lassan, ne így sietve,
Vigyázni kell az etiketre!

Szobalány:

Az etiketre, az etiketre,
Hát ez mi a csoda lehet?

Ósanya:

Finom mosoly, lágy mozdulat,
Ez jellemzi a fair urat.
Durván szeret a póri nép,
Az úr szerelme a minét!

Szobalány: Minét? Mi az?

Ósanya: Mingyárt megmutatom, gróf
úr, kérem, fogadja a karom. (Ós-
apa és ósanya középre jönnek. Mi-
nét. Grófocska és Szobalány ügyet-
lenül utánozzák.)

**Ósanya (Menuette tempó — mialatt
énekelnek — tánc):**

Jobbra lépni, balra lépni,
Hamiskásan félre nézni,
És meghajolni, oh mi szép!
Oh, mi édes a minét!

Ósapa:

Lépni kettőt, lépni hármat,
Csókot intni a madamenak,
S ha meghajlik, látni épp
keblét — így szép a minét!

Grófocska:

Ej, be furcsa ez a torna,
Mintha tornaóráim volna,
Jobbra lép és balra lép,
Nem sokat ér a minét.

Szobalány:

Lépni jobbra, lépni balra,
Hisz ez borsót hányni falra,
Járja csak az úrinép,
Shimmy jobb, mint a minét.
(Shimmy.)

Rángatózhatsz kecsesen jobbra-

(balra,

Kivált kinek lába kissé kajla.

Összesímul a vállunk,

Ha új figurát csinálunk.

Egy ügyes baráti pártner,

Mi mást kívánsz,

Ez pompás, finom tánc.

(Szobalány és grófocska shimmyt

járnak, *Ósanya és Ósapa* ügyetlenül utánozzák.)

Lám, ez a tánc a shimmy!

Jobb ez, tessék elhinni!

(Tánc után):

Ósapa: Chére Elisabeeth! Most aztán megyünk vissza a rámába! Végre hagyjuk magukra a fiatalokat! (Mind a ketten vissza a rámába.) No, gyerekek, most aztán csokolózhattok!

Ósanya (már a rámában vannak): És én ezt végignézhetem? Ah!

Ósapa: Fordítsunk hátat. Itt legalább mi sem zavarjuk őket. (Mind a ketten hátat fordítanak.) (Ének.)

Grófocska:

Én nem tudom, mi van velem,
De én magam úgy szégyellem!

Szobalány:

Te kis bohó, ha szégyelled,
Rejtsd keblemre égő fejed!

Grófocska:

Hiszen itt még lázasabb vagyok!
Jaj, Istenkém, meggyulladok!

Szobalány:

Még meggyullad a kis szegény!
A csókommal eloltom én!

Add a szád!

Grófocska:

Adom a szám!

Szobalány:

Nesze hát!

Grófocska:

Ez jó igazán!

(Vak dühvel):

**Ez a könyv
nem az ördög bibliája,**

s nem válik az ördög prédájává az, aki azt forgatja. Ha szereti az ártatlan szórakozásokat, megtanulhatja az ebben ismertetett modern kártyajátékokat, az alsóstól a Rummyig. Ára bérmentes küldéssel 1 pengő 10 fillér. Megrendelhető Délibáb kiadóhivatalában, Budapest, VII. ker., Dohány ucca 12

Add a szád!

Szobalány (ijedten):

Adom a szám!

Grófocska:

Nesze hát!

Szobalány:

Gyorsan tanul ez ám!

Ósanya, Ósapa (a csók alatt visszafordulnak.)

Grófocska:

Add a szád!

Szobalány:

Adom a szám!

Grófocska:

Nesze hát!

Szobalány:

Htyű, ez jó igazán!

Grófocska:

Add a szád!

Szobalány:

Adom a szám!

Grófocska:

Nesze hát!

De most elég legyen ám!

(Kiszabadul.)

Grófocska (se lát, se hall):

Add a szád...

(Körülnéz, észreveszi, hogy egyedül van, megtörli a száját, át a kandalló előtti fotóbjé.)

Ósapa: Bravó, büszke vagyok az unokámra!

Ósanya: De az unoka nem lehetett büszke az Ósapára! Maga ezt sose tudta így, Nicole. Pedig ő még csak kezdő.

Ósapa: Ez a métier, amelyben nem gyakorlat teszi az embert.

Tanár (be): Nos gróf úr, tudja Vergiliuszt?

Grófocska (a tanár előtt áll): Végem van!

Ósapa: Csak mondd, hogy tudod! Majd én kisúglak, ne félj.

Grófocska: Igen, már tudom...

Ósapa (súgva): De add ide a könyvet, te mafla! Könyv nélkül én se tudom!

Grófocska (átadja Ósapának a könyvet):

Tanár: Akkor hát kezdjük!

Grófocska (dadogva mondja a leckét):

Ósapa (süg):

(Függöny.)

* * * * *
Ismerlek!... Segitsek? * * * * *

A grafológus üzenetei

Választ csak olyan levelekre adunk, amelyhez mellékelve van a „grafológia-szelvény.” Minden íráshoz egy szelvény. Aki írásban akar választ kapni (soron kívül), az mellékeljen megcímzett, jelbélyegzett borítékot és irásonként 2—2 pengőt. A levelekre a beérkezés sorrendjében válaszolunk. A borítékon jelezni kell a „grafológia” szót.

Tipikus szöke. Nagyon életrevaló elvei vannak. A gyakorlatban kevésbé sikerül ezeket megvalósítania. Nagyon komoly. Kissé túlérzékeny s különösen nem szereti, ha valaki reájön erre. Szereti az egyszerűséget, szigorú kritikus s véleménye mellett eréllyel foglal állást. Sokat látott és tapasztalt s az évek megkeményítették egy kissé, legalább is kifelé. Mért akart engem — igaz jóakaróját — félrevezetni?

Mária. Nagyon zilált lelkiállapotban van. Elénk fantáziájú. Nagyon sokat szenvedett s ennek gyakran az volt az oka, hogy nem tudott a kellő pillanatban érélyes lenni. Könnyen elveszti a fejét, nagyon fontos volna, hogy válságos pillanatokban legyen valaki mellette, aki jó tanáccsal ellátja. Kérdése nagyon bonyolult, mert nem ismerem azt, akiről szó van. Ha az illető olyasvalaki, aki ennyi önfeláldozást megérdemel, akkor bizonyos, hogy sok öröme lesz benne. Iparkodjék jól kiismerni.

Vilma 3. Egyenletes, nyugodt egyéniség. Kötelességtudó, van a lényében valami, ami az emberek bizalmát és tiszteletét kíváltja. Anyagi kérdésekben igen nobilis, ha kellene, sem tud kicsinyes lenni. Külsőségekkel nem törődik, cseppet sem hiú. Szerény és csendes.

Georgina 4. Nyugtalan. Nagyon sok érzi a humor iránt. Szereti a változatosságot.

Tábornok mint kém

BADEN POWEL KÉMKEDÉSEI

Ezen könyvbe nemcsak érdekteszto olvasmányok találhatók, hanem érdekes rajzok is, melyek jellemezik egy angol tábornok furfangosságát. Ára bérmentve 1 pengő 20 fillér. Megrendelhető a „Délbáb” kiadóhivatalban, Budapest VII, Dohány uca 12

Nem sokat skrupulizál, mindennek neki-vág. Elénk, mozgékony, van fantáziája. Kényelmetlenségeket hamarosan leráz magáról. Érzéseiben állhatatlan. Gyakran tapintatlan és önző. Kívánatos volna, hogy fejlődése folyamán az elmélyedés és lelkiség útján haladjon.

Játékos. Nagyon befolyásolható, minden igyekezete arra irányul, hogy kedves, rokonszenves embernek tartsák. Szereti a zenét, minden, ami lágy, álomszerű hangulatba ringatja. Karaktere sok veszedelmet rejt magában, fontos lenne, hogy tudatos öneveléssel védje magát ezekkel szemben.

Szomorú asszony. Intelligens, szellemileg igen fejlett egyéniség. Gyors felfogású. Sokat olvasott. Közvetlen, sok frissesség, fogékonyság van benne, sokat akar élni, szellemi gazdagságra, tartalomra vágyik. Rendkívül megértő s nagyon szeret jót tenni. Tud lelkesedni, amit magára vállal, annak minden körülmény között eleget tesz. Nagyon tehetséges és jól megállná a helyét bármely felelősségteljes pozícióban.

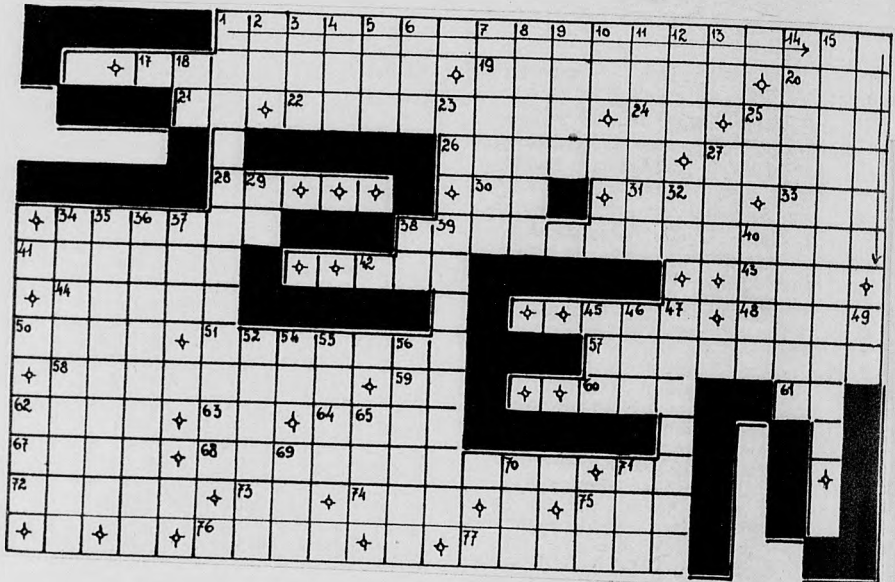
Hévíz, 1929. Nagyon ügyes, egyetlen komoly hibája határozatlansága. Nagyon könnyen befolyásolható, szinte visszatükrözi mindenkor azok felfogását és véleményét, akik között éppen él. Anyagi kérdésekben is teljesen a pillanat hatása alatt áll, noha van érzi, sőt tehetsége az üzleti kérdésekhez. Modora kellemes és megnyerő.

Lótusz virág, X. Kissé gúnyos természet, nagyon örül, ha valakiben valami hibát tud felfedezni. Iparkodik a lehető legjobbat produkálni mindenben, ha valamit elhibázt, megbánja és rajta van, hogy jóvá tegye. Nagyon hiú, kevésbé bizik magában, ha hibáztatnak rajta valamit, ő az első, aki úgy érzi, hogy igazuk van. Kissé gerincesebbnek kellene lennie.

Monsieur. Nagyon csendes, nem szeret túlekedni. Türelmes, belemélyed a felmerülő problémákba, de nem szereti, ha sürgősen kell valamit elintéznie vagy valamiben határozni. Hajlamos arra, hogy túlzottan skrupulózis legyen. Aránylag keveset törődik azzal, hogy jól is érezze magát az életben. Ha teheti, tanuljon tovább és iparkodjék valami biztos hivatalban elhelyezkedni. A tanári pályát is megtelelőnek tartanám. A szabadpályákon sokkal több kellemetlenségnek van kitéve. Lelkiismeretes, megbízható és szenvedélymentes. A gondok ellen nem tud keménységgel védekezni s nagyon is kiszolgáltatja kedvét minden apró eseménynek.

Kis fejtörő – nagyoknak

Vízszintes sorok: 1. A nyíl irányában haladva, Petőfi egy aktuális verssorát kapjuk 17. Összel és télen elég részünk van benne 19. Jó ha félre tele van. 20. Mázol. 21. Összetett mássalhangzó 22. Női foglalkozás 24. „A”-val lakhely 25. Ha az ékezetet felecsereled, a levegőben is keletkezik 26. Ide vágyódik az amerikai magyar 27. Kutya-faj 28. Főrangrövidítés 30. N betűvel paripa 31. Hidegben sokat iszunk 33. Tüzelő névelővel 34. Eltűzeljük 38. Ebben nem kellemes állodgálni (két szó) 41. Zúrzavaros helyzet 42. Pipás igéje 43. Üres németül fonet. 44. Könnyen meg-esik mindenki, hogy... 45. Hómérőn van 48. Január elején aktuális rövidítés 50. Török rang 51. Világrész 57. Három szó: 1. Névelő 2. Étel 3. Vadászige 58. Helytelen magyarsággal „ékeszólástan”-nak nevezik 59. Személyes névmás 60. Lom ikerszava 61. Mássalhangzó fonet. 62. Női név 63. A, a, a 64. Köszönet – németül 67. Angol nemesi rang fonet. 68. A kandalló tüze... a szobát 71. Személyes névmás 72. Nem rendszeren készíti el 73. Biztatás 74. Idegen helyes 75. Fém 76. Állati gyomor 77. Opera-énekesünk vezetőnéve.

Függőleges sorok: 1. Ezt rakod a kandallóba 2. Zenei rövidítés 3. Fordítva ház része 4. Ékezet-tel fizeted 5. Hastűregben van 6. Hónap rövidi-tése 7. Régen fizették 8. Oláh úr, felesége és fia 9. Japán táncosnő 10. Azonos mássalhangzók 11. Tekintetre is mondjuk 12. Ezzel is fűtenek 13. A francia és angol „úr” rövidítése 14. Else Jerusalemtől regényt írt róla 15. Ez is jobban esik a jól fűtött szobában 18. Évszak mássalhangzó 23. Magánhangzók 25. Mássalhangzó fonet. 27. Fém 29. Rag 32. Azonos magánhangzók 34. Javítás 35. A forradház is teszi 36. Télen is gyakori

az ilyen idő 37. Fordítva olyan hal is van 38. = 18 függőleges 39. Szeles, esős idő 40. Sokan... tett kézzel várják a szerencsét 45. Ház része 46. Bece női név 47. Fűtenek benne 49. Épületanyag 52. Monda szerint Perseus alapította ezt a görög várost 54. E, e, e 55. Ugy mondják, hogy itt van a legnagyobb „rossz seb” 56. Válogatós 62. Három egymást követő betű az „ABC”-ből 65. A fej része 69. Nyelvtani fogalom 70. Fordítva zőrej 71. Fehérmegyei község 75. Személyes névmás.

A 45. számban között keresztrejtvény megfejtése. **Vízszintes sorok:** 1. Nagyida cigányok 15. Aristophanes 16. Bab 18. Pas 19. Arra 20. Áru 23. Tu 24. Algír 25. Sarkad 27. Sajt 30. Át 31. Biela 32. Tákol 34. Vih (hív) 25. Konak. 36. Vena 37. Adó 38. Kap 41. Ah 42. Sb 44. Arany 45. Dáda 47. Ka 48. Né 50. Szél 51. Vilna 53. Toldi 54. Zala 55. Párlat 56. Ráad 59. Hamlet 62. Toldi estéje 69. Állás 71. Yard 72. Drágakő 73. No.

Függőleges sorok: 1. Napos 2. Ara 3. Gis 4. Ys 5. Ital 6. Dorgál 7. Aprít. 8. Ihar 9. Ca 10. Ing 11. Ge 12. Ásás 13. Ob 14. Katalin 17. Buda halála 21. Rab 22. Uri 24. Atka 26. Keveháza 28. Atod 29. János király 33. Oka 35. Karó 36. Vadszóló 38. Ka 29. Anno 40. Nyél 43. Ballada 44. Arat 46. Délután 49 Si 51. Váró 52. Nadir 57. Ós 58. Dér 59. Heg 60. Mák 61. El 62. Tó 33. Ed (de) 67. Td. 68. Já 70. Só.

Ami

1. M

burger

2. M

nép a

3. M

pesti

annak

4.

megale

van ve

5. K

nek fe

és hol

6.

magya

7. I

életét

8. I

zője ?

9.

10.

és mi

1374.

11.

mexik

hogy

12.

fedező

13.

vott a

14.

Grönl

15.

melyik

létre

beker ?

45. sz

rejtvé

Amir

1. K.

Szonyi

Napole

1290-be

6. Ká

Ferenc

poleon

8. Kos

június

mondot

Stove a

1925. 1

vetette

ben. 1

Ambrus

big Já

rász. 1

beker al

Betű

fonikus

szinmű

hangsz

Képr

leptém

Rácsos

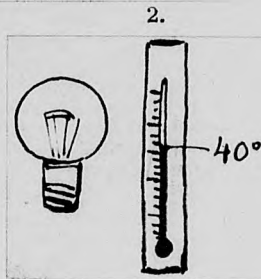
Amiről mindenki beszél

1. Melyik évben jelent meg a „Pressburger Zeitung“ első száma?
2. Melyik évben rombolta le a francia nép a Bastillet?
3. Melyik évben alakult meg a budapesti Ujságtörök Egyesülete és ki volt annak első elnöke?
4. Ki volt a Habsburg-dinasztia megalapítója és milyen összefüggésben van vele az 1921. évszám?
5. Ki a gyermekágyi láz gyógykezelésének feltalálója, milyen nemzetiségű volt és hol áll Pesten a szobra?
6. Mi volt a mellékeve I. Károly magyar királynak?
7. Hogyan, kinek a kezétől fejezte be életét III. Péter orosz cár?
8. Ki a zsebóra rugójának feltalálója?
9. Ki a „Büvös vadász“ zeneszerzője?
10. Ki az olaszok legnagyobb lírikusa és milyen összefüggésben van vele az 1374. évszám?
11. Milyen rokonságban volt Miksa mexikói császár I. Ferenc Józseffel és hogy fejezte be életét?
12. Ki a revolver és a telegráfkábel felfedezője?
13. Ki a „lissai hős“ és melyik évben volt a csata?
14. Ki fedezte fel Grönlandot?
15. Kik között és melyik évben jött létre a passzarovici béke?

45. számban közölt rejtvények megfejtése.

- Amiről mindenki beszél.**
 1. K. e. 586. 2. 1551. Szondy György halála. 3. Napoleon. 4. 1925-ben. 5. 1290-ben meggyilkolták. 6. Kálvin János. 7. Ferenc József és III. Napoleon között 1856-ban. 8. Kossuth Lajos 1848 június 11-iki beszédében mondotta. 9. Beecher Stove amerikai írónő 10. 1925. 11. Károly főherceg vetette meg alapját 1579-ben. 12. 1806-ban. 13. Ambrus Zoltán. 14. Halbig János német szobrász. 15. 1878-iki berlini béke alapján.
- Betűrejtvények.** Szimfonikus hangverseny. Népszínház. Muzsika. Beteg hangszálak. Hangszerelés.
- Képrejtvények.** Tarka lepke. Hulló falevelek. Rácsos kapu, rácsos ablak.

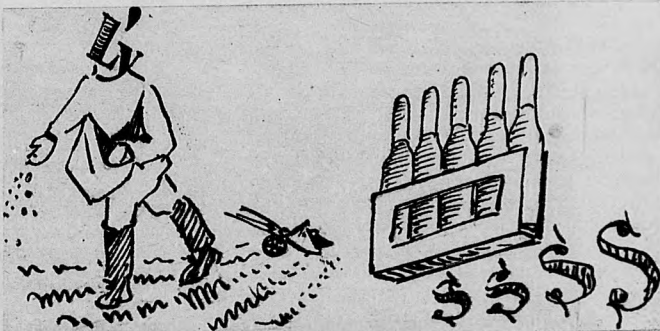
Képrejtvények

3.

4.

Szerkesztői üzenetek

Olvasóink napról-napra tömegesen fordulnak hozzánk kérdésekkel. Levélben csak abban az esetben adunk választ, ha a levélíró egy megcimzett és felbélyegzett válaszborítékot küld. A nekünk szóló levelet így tessék megcímezni: „Délbáb” kiadóhivatalának, Budapest, VII, Dohány ucca 12. Felvilágosítást kérek.

Dr. D. Gy. Harry Liedtke felesége dr. Christa Tordy filmszínésznő. Nálunk kevesen ismerik. — **Estély.** 1. Nem kötelező. Levelét címezze egyenesen a színházhoz. Pontosan kézbesítik. 2. Váci ucca 76—78. — **Operett.** A „Lily” szerzője Hervey. Nálunk annak idején különböző szereposztásba került színre. — **S. I.** Már a múlt nyáron is volt és jövő nyáron is lesz. — **Kedves vendég.** Nincs tudomásunk arról, hogy George Bancroft Budapestre jöjjön. Ha mégis eljön, írunk róla. A többire a választ levélben elküldöttük. — **Többeknek.** Gaál Franciska szívesen ad autogramot a színházban az előadás előtt vagy utána. — **Vivian.** Vivian Gibson angol származású. Asszony, egy kisleánya van. Címe: Berlin—Charlottenburg, Schwartzburg allee 7. — **Komikus.** Harold Lloydnak saját filmvállalata van. Címe: 1040, Las Palmas Ave, Hollywood, California. Bobby Vernon címe: Paramount Chrysty Famous Lasky-Studios, 5451, Marathon Street, Hollywood, California. — **Amerika.** Tipikusan amerikai. Ott is született. Nőtlen, szüleivel él együtt. — **Vidéki fiú.** Iratkozzon be mindenképp valamilyik fővárosi filmiskolába és ha elvégezte, akkor megpróbálhatja az elhelyezkedést. Az üdvözlőt átadtuk. — **Tízennyolcévesek.** Szép pálya, de csak annak, aki tehetséges. Ma nagyon nehéz az elhelyezkedés, mert sok képzett és jónevű színész is szerződés nélkül van. — **Volga.** A művész vendégszereplése november hóban esedékes. Még nem közölte a színház senkivel sem. Három, sőt talán több estén át fog énekelni. — **Mary.** Charles Farrell nem vőlegénye Janet Gayornak, aki egyébként már asszony. 1902-ben, Onset Bay-ban született. Most készül egy új Ramon Novarro-film. Beszélőfilm lesz és a női főszerepet Anita Page játssza. — **Norma.** Norma Talmadge jóideig nem filmezett, most azonban elkészült első beszélőfilmje.

Természetesen újra Gilbert Roland a partnere. — **Varsó.** Pola Negri legutóbb Londonban filmezett. A külföldi sajtó nem foglalkozik vele. Pontos laccíme nem áll rendelkezésünkre. Hír szerint válik. — **Érdeklődő.** Fedák Sári címe: Személynök ucca 16/b. — **R. Gy., Budapest.** Róth Béla szerezte, címe: Vilmos császár út 76. — **Film 1929.** Hans Schwartz, Fritz Lang és Joe May címe: Universum Film A.-G., Berlin S. W. 68., Kochstrasse 6—8. — **Világjáró.** Legutóbb Svájcban voltak. Második felesége, a fiúk mostohák. 38 éves. — **Spanyol.** A felvételeket tényleg Spanyolországban készítették el. A női főszerepet Jenny Jugo játszotta. — **Zoró és Huru.** Jelentkezzenek egy filmszakemberről, aki majd megmondja, hogy érdemes-e ilyen nagy összeget áldozni egy bizonytalan célra. — **Nagy-mama.** 1. Tévedés, az elhunyt nagy író fivére volt. 2. Fedák Sári nem rokona, csak tanítványa volt. — **Sürgős.** A művész címe: Budapest, Szentkirályi ucca 6. Nincs állandó szerződésben. — **Vitatkozók.** A fogadást levezette, mert Vaály Ilona asszony. Küldje be a színházhoz, kézbesítik neki. — **Őszi hervadás.** Ezt már sokan megírták Ön előtt és valószínűleg Ön után is meg fogják írni, de reméljük, hogy sokkal jobban. — **Vera.** Douglas Fairbanks címe: Pickford—Fairbanks-Studios, Hollywood, California. Billie Dove játszotta a női főszerepet. Ez legnagyobb filmjeinek egyike volt. — **Artista.** Jelentkezzék az Artisták Egyesületében, ott majd megadják a kellő felvilágosítást. — **Fedák Sári-rajongó.** Fedák Sári címe: Személynök ucca 16/b. Autogramot ad, kérje levélben. — **Vidéki.** Zukor Adolf jelenleg európai körúton van, tehát pontos címét nem közölhetjük. Charlie Chaplin címe: Chaplin-Studio, 1416, La Brea Ave, Hollywood, California. Angolul írjon.

Előfizetési ár:

¼ évre 3 pengő 50 fillér, ½ évre 7 pengő.
Ausztriában példányonként 60 Groschen.

Budapest, VII, Dohány ucca 12

Szerkeszti: POGÁNY JÓZSEF

Kiadótulajdonos: TOLNAINYOMDAI MŰ
INTÉZET ÉS KIADÓVÁLLALAT RT
Kiadásért és szerkesztésért felel: PAIZS GEZA

Nyomatott Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadó-
vállalat Rt. mélynyomó-körforgógépein,
Budapest, VII, Dohány ucca 12 szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszámai:
József 423—39 és József 423—50

DR. MIKES LAJOS

Angol nyelvtana,

az anyanyelvnek az angol nyelvvel való összehasonlítás alapú vétele mellett biztosan és öntudatosan tanítja meg mesterségesen az angol nyelvre. — Ára bérmentve 70 fillér

DR. MIKES LAJOS

Német nyelvtana,

csékély fáradsággal, saját erejéből, szórakoztatva tanítja meg a német beszédre. Ára bérmentve 1 pengő 20 fillér

ÖNÜGYVÉD

Tanácsadó a mindennapi élet ügyes-bajos dolgaiban. 80 oldal, díszes kötésben.

Ára bérmentve 1 pengő 10 fillér

MADÁCH IMRE

örökké népszerű, halhatatlan színműve:

Az ember tragédiája

melyet jelenleg filmre is feldolgoznak, újra kapható Ára fűzve, bérmentve 60 f.

Minden ember annyit ér,
ahány nyelvet tud!

Tolnai francia nyelvtana

abszolút modern, tonetikus alapokon épült és ezzel a módszerrel alkalmas az azoknak a francia nyelv tudásának a megszerzésére, akik nincsenek megáldva különleges nyelvtanuló tehetséggel. Ára bérmentve küldéssel 70 fillér

A bűvészet könyve

Különbféle bűvészműtárgyakat tartalmazó könyv 400 ábrával. Ára kötve 5 pengő, portó 50 fillér.

MADEIRA ÉS
RICHELIEUX

Kézimunkakönyv

Ez a kézimunkakönyv Madeira- és Richelieu-mintákat tartalmaz, még pedig h é t s z á z szebbnél szebb rajzban. Ára bérmentve 2 pengő 50 fillér

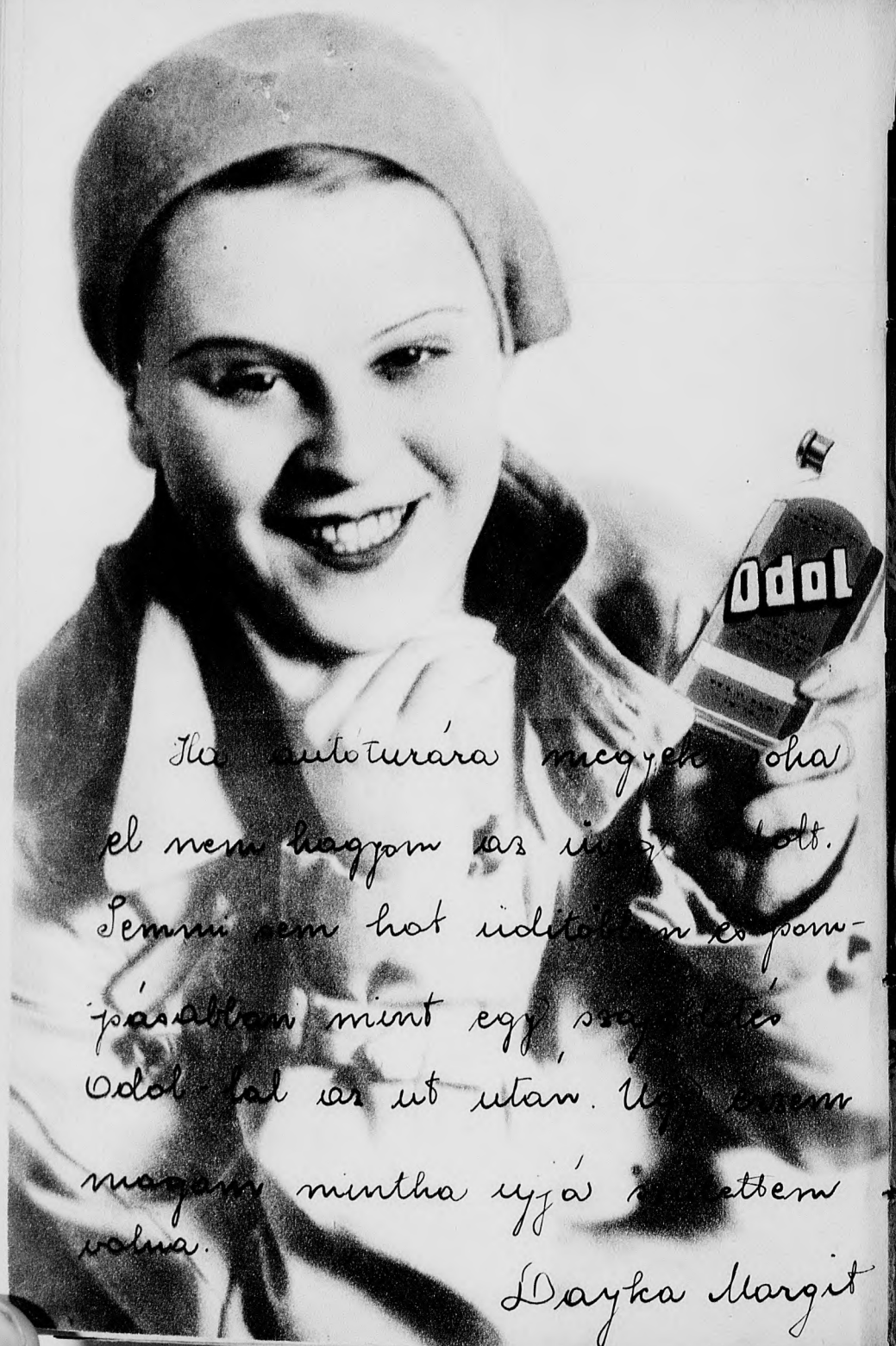
Házi cukrászat

160 oldalon sorolja fel a cukrászat receptjeit. Ára kötve 1 pengő 20 fillér bérmentve

Szegedi szakácskönyv

több mint 300 recepttel, díszesen kötve, ára 3 pengő 40 fillér bérmentve

Az itt felsorolt művek kaphatók a Délibáb kiadóhivatalában, Budapest, VII. ker., Dohány uca 12 alatt és minden könyvkereskedésben. Utánvételes küldésnél minden mű 40 fillérrel drágább!

Ha autóturára megyek, oha
el nem hagyom az izzadtságot.
Semmi sem hat idetől, és por-
zásaltól mint egy szappan.
Odol tal es ut után. Utócsomó
magam mintha újra tisztább
volna.

Dayka Margit